MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Telefonas: LACKAWANNA 5529

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 24 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Birželio (June) 12, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Gaisras Sunaikino Švėkšnos Miestelį

Naujas Karas Kinuose

Daug Žmonių Mirė Nuo Didelių Kaitrų

GAISRAS SUNAIKINO ŠVĖKŠNOS MIESTELĮ

„Kl. Žinios" praneša, kad Švėkšnos miestelyje gegužės mėn. 15 d., apie 12 val. dieną iškilo didelis gaisras. Ugnis prasidėjo iš vienų namų kamino ir per vieną valandą išsiplėtė visame miestelyje. Liepsna plėtėsi taip greitai, kad kaip tik suspėta šauktis pagalbon Šilutės, Saugų ir Klaipėdos gaisrininkų komandų; netrukus atsidurė policijos ir pašto namai liepsnoje. Gaisrininkams atvykus, jau beveik visas miestelio centras baigė degti ir pasirodė ugnis miestelio pakraščiuose. Pavyko išgelbėti tiktai keliolika namų ir nepaliestų gaisro namų liko tiktai apie 50 iš bendro skaičiaus 300 su viršum.

Sudegė pašto, progimnazijos, valsčiaus valdybos, vaistinės, policijos punkto namai, žydų sinagoga, visos krautuvės, monopolis, Švėkšnos dvaro oranžirėja ir vienas gyvenamas namas (kiti dvaro trobėsiai išgelbėti).

Gaisro metu sudegė 4 žmonės, keleta sužeistų ir apdegusių, be to sudegė ir gyvulių.

Miestelyje po gaisro baisus - reginys: riogso vien kaminai dumais apklotuose griuvėsiuose. Žmonės verkia ieškodami vienas kito, savo gyvulių ir likusios mantos. Apie 2,000 žmonių paliko be pastogės, kurie dabar prisiglaudė Švėkšnos ir Vilkėnų dvaruose ir gretimuose kaimuose, nes miestelyje nepaliko ne tiktai pastogės, bet nėra maisto ir vandens. Gaisras baigėsi apie 6 val. vakare.

NAUJAS KARAS KINUOSE.

Kilus Šanhajuj streikams ir riaušėms ir įsikišus svetimų valstybių, ypač Anglijos, ginkluotoms jėgoms (anglai šaudė į kinų studentus) vėla Kinijoje pradėjo plėstis revoliucijos ir neramumų dvasia. Žinios iš Kantono pranešė, kad čionai birželio 7 d. jau susikirto Yunnan Provincijos kariuomenė su mirusiojo Dr. Sun Yat-sen pasekėjais — liaudies partija, kuri buk esanti komunistinė grupė. Manoma, kad pastarioji grupė nugalės Yunaniečių kariuomenę. Minimos grupės jau kariavo visą birželio 7 d., tačiau žuvusiųjų skaitlius esąs mažas. Taipgi Rygos žinios skelbia, kad ir Rusijos valdonai labai džiaugiasi šitais įvykiais Kinijoje ir tikisi sau pergalės. Esą dabartiniai įvykiai Kinijoje parodo, kad komunistinio proletariato kova visame pasauly eina dideliu smarkumu ir neužilgo prieis pergalės. Taipgi įvairių šaltinių žinios skelbia, kad Kantono liaudies partiją inspiruoja Rusijos sovietų valdžios propaganda.

DAUG ŽMONIŲ MIRĖ NUO DIDELIŲ KAITRŲ AMERIKOJE.

Pereitą visą savaitę siautė viduriniuose vakaruose ir rytinėse valstijose neapsakomai didelės kaitros, nuo kurių mirė arti 500 žmonių. Tik viename New Yorko mieste mirė 161 ypata nuo kaitros ir kitų nelaimingų atsitikimų dėlei kaitros. Apalpusių ir smarkiai susirgusių nuo kaitros New Yorke yra 272 ypatos. Kaitrios nevisur buvo vienodos, nes oficialėmis žiniomis karštis siekė nuo 96 iki 102 laipsnių, tačiau praktiškai buvo daug karščiau, nes paprastai miestų termometrai stovi kur nors aukštai namų bokštuose ir todel žemai kambariuose prie gatvės esti daug karščiau. Vienok beveik visur pereito sekmadienio vakare oras staiga atvėso ir žmonės gavo progos atsikvėpti nuo tų nepakenčiamų kaitrų.

VĖL UŽGRIUVO KASYKLOSE 17 DARBININKŲ.

Birželio 8 d. įvykus gazo eksplozijai Kentucky Coal kompanijos kasykloje Sturgis miestely, 17 angliakasių užgriuvo kasykloje ir nėra vilties juos gyvus išimti iš kasyklos. Tą pat dieną jau išimta iš kasyklos 2 lavonai. Visa kasykla irgi sugriauta ir tuojaus pristatyta 400 darbininkų gelbėjimui dar likusių kasykloje 15 darbininkų, kurių likimas nėra žinomas, bet spėjama, kad jie visi yra žuvę.

500 ANGLIAKASIŲ METAMI IŠ NAMŲ.

Pranešama iš Wheeling, W. Va., kad čionai viršaus penki šimtai unijinių angliakasių, gyvenančių West Virginia-Pittsburg Coal kompanijai priklausančiuose namuose Collierse ir Wellsburge, kur tęsias kasyklų darbininkų streikas, gavo teismo įsakymą tuojaus iš tų namų išsikraustyti. Kasyklų darbininkų organizacijos advokatai ruošias nepasiduoti ir bylą del to perkelti į Brooke apskrities teismą.

SUOKALBIS NUŽUDYTI ISPANIJOS KARALIŲ.

Barcelonos Ispanijoj, žinios skelbia kad čia susekta sąmokslas nužudyti Ispanijos karalių Alfonsą ir karalienę, grįžtant jiems iš Barcelonos į Madridą. Geležinkely, kuriuo karalius turėjo važiuoti, buvo rasta paslėpta bomba, sverianti 175 svarų. Del tos priežasties grįžimas karaliaus į sostinę atidėta. Prieš keletą dienų bombos sprogimo buvo skaudžiai apdraskyti markizo de Kastelo rumai Barcelonoj, kuriuos dieną anksčiau buvo suruoštas karaliui bankietas. Sąryšy su šiuomi pasikėsinimu suimta 200 ypatų, kurios kaltinamos suokalby nužudyti karalių.

IŠ NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJOS.

Genevos žinios skelbia, kad čionai posėdžiaujanti ginklų ir karo amunicijos transportacijai aprubežiuoti ir sutvarkyti tarptautinė konferencija einanti prie galo ir tikimasi pasiekti sutarties. Taipgi šioje konferencijoje buvo svarstoma pašalinti iš karo lauko nuodingos dujos. Apart visko, pereitą savaitę šioje konferencijoje susikirto Lietuvos atstovai su Lenkijos atstovais, kuomet ėjo klausimas, kad davus teisę toms valstybėms, kurios rubežiuojasi su Rusija, neskelbti kiekio perkamų ginklų ir amunicijos. Lietuvos atstovas pareikalavo ir Lietuvai tos teisės, nes Lietuva atskirta nuo Rusijos tik siauriu karidorium, kuris bile dieną gali išnykti. Tuomet Lenkijos atstovas išsišoko prieš tokį Lietuvos atstovo pareiškimą, bet pagaliau Lietuvos atstovas tinkamai atsakė ir tuo budu padarė gero įspudžio ir nėra abejonės, kad Lietuvai bus pripažinta tos pačios teisės tuo reikalu ir su kitomis valstybėmis.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Prancijos finansinis krizis grumoja griuvimu ir dabartiniam Painleve kabinetui.

— Žymus prancuzų astronomas ir filosofas Camille Flammarion pasimirė birželio 4 d. savo observatorijoj prie darbo budamas. Velionis buvo jau 83 metų amžiaus ir buvo žymus pasaulinis mokslininkas.

— Pereitą savaitę išėjo visiškai iš proto garsusis Chicagos jaunas milionierius žmogžudys Richard Loeb, kuris su savo draugu Leopold nuteistas kalėti iki gyvos galvos už nužudymą kito milionieriaus sunaus — 14 metų vaiko Roberto Frank.

— Balandžio mėnesy New Yorko valstijoj automobiliai užmušė 62 žmones ir sužeidė 4,225.

— Garsiose Henry Fordo automobilių ir kitose išdirbystėse dirba viso 161,000 darbininkų. Tik nuo pereido kovo mėnesio pradžios priimta naujų darbininkų 14,500.

— Vašingtono statistikos tikrina, kad delei blaivybės įstatymo Jung. Valst. piliečiai praleidžia užsieny apie 100 milionų dolerių kasmet.

— Valdiškos statistikos tikrina, kad Jung. Valst. svetur gimę gyventojai, kurių priskaitoma apie 15 milionų, kasmet išsiunčia savo giminėms į svetimas šalis apie 350 milionų dolerių.

— Delei didelių lietų pakilo vanduo Tehnantepec upėj, Meksikoj, ir Isthmus apylinkėj įvyko smarkus potvinis, kuris nunešė kelis kaimus ir prigėrė viršaus 100 žmonių.

— Netoli Coburg, kaimely Hanenberg, Vokietijoj, išėjęs iš proto tulas Brueckver kirviu užmušė 9 ypatas savo šeimynos ir pagaliau pats pasikorė.

Iš Lietuvos Laikraščių

UNIVERSITETAS PO KRYŽIUM.

„Lietuva" praneša, kad jau priimtas pavyzdys ženklelių baigusiems Lietuvos universitetą. Jie bus pailgos rombo formos, su mėlynu kryžiumi baltame fone ir ąžuolo lapas apačioj. Viršuj atskiri fakultetai galės įdėti savo ženklus, bet nekeičiant pagrindinės formos.

Vadinasi jau ir Lietuvos universitetas galutinai pakištas po vienuolio Bučio kryžiumi. Ir kur Lietuvoje tas nelaimingas kryžius nevalkiojamas! Ant pašto ženklelių — kryžius; ant universiteto ženklelių — kryžius. Net Kauno miesto kanalizacijos darbus pradėjo su... kryžium... Jei nelaimingas Lietuvos kryžius mokėtų kalbėti, tai tikrai rusčiu balsu sušuktų į savo karkintojus: „Nevalkiokite manęs ant visokių ženklų ir po s..utas!.. Palikite mane skirtoje man vietoje".

NEKLAUSO MINISTERIO.

Aug. Janulaitis, kaip teko „Liet. Žinioms" girdėti, pasiuntęs p. Teisingumo Ministeriui pareiškimą, kur nurodęs į neteisėtumą p. Ministerio įsakymo apie jo atleidimą iš Vyr. Tribunolo nario vietos ir atsisakąs priimti jo paskyrimą Panevėžio Ap. Teismo Pirmininku. Be to p. *Aug. Janulaitis* Teisių fakulteto gegužės 9 d. vienbalsiai išrinktas Lietuvos teisės istorijos ordinariu profesoriu.

ZECCHINIUI KARŠTA IR LATVIJOJ.

Gegužės 13 d. besvarstant Latvijos Saeimoj užsienių reikalų ministerijos biudžetą iškilo klausimas del popiežiaus atstovo Zecchini, taip gerai pažįstamo Lietuvoje. Atstovas Fr. Trasunas nurodė, kad Zecchini iš Kauno atvykęs Rygon ir rengiasi čionai apsigyventi. Tai esą neleistina, kadangi jis įsitikinęs polonofilas ir varysiąs Latvijoje lenkinimo propagandą. Be to jis jezuitas, o jzuitų ordeno galva Ledochovskis yra lenkas. „Nejaugi mes leisime apsigyventi pas save asmeniui, kurį lietuviai turėjo supuvusiais kiaušiniais iš Kauno išvyti? baigė savo kalbą Trasunas. Zecchini gynė ir teisino latgaliečių bloko atstovas kun. Kublinskis.

SANTYKIAI NUTRAUKTI?

Del pranešto atšaukimo Lietuvos atstovo prie Vatikano „Osservatore Romano" oficialiai pastebi, kad iš popiežiaus politiškojo sekretariato jau balandžio 30 d. del svarbių priežasčių buvę pranešta Lietuvos vyriausybei, jog josios atstovas prie šv. sosto nebepageidaujamas asmuo.

APSKRIČIŲ SEIMELIŲ RINKIMAI NUKELTI.

Klaipėdos Krašto Direktorija, atsižvelgdama į trijų krašto apskrities tarybų prašymus ir ukininkų pareikštus norus, paskyrė rinkimų terminą š. m. liepos 10 d., atkeldama iš š. m. birželio 26 d., kadangi tuo laiku kaip tik prasideda pati didžioji šienapiutė. Alkoholio pardavinėjimas rinkimų dieną užgintas.

NUBAUDĖ LENKŲ ŠNIPUS.

Gegužės m. 5 ir 6 dienomis karo lauko teismas nagrinėjo 7 lenkų šnipų bylą, kurių 2 išteisinti ir 5 nuteisti mirti. Tačiau vienam nuteistųjų mirti, kaip nepilnamečiui, mirties bausmė pakeista iki gyvos galvos kalėjimu. Be to dovanota gyvybė ir vienai moteriškei, nes Lietuvos įstatymai neleidžia moterų bausti mirtimi. Jai bausmė irgi pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Taip pat pakeista mirties bausmė 10 metų kalėjimo dar dviem nuteistiesiems, kurie nuoširdžiai visame prisipažino pažymėdami, kad juos lenkai vertę šnipinėti, priešingu atveju grasydami nužudyti. Nuteistieji padavė p. Respublikos Prezidentui prašymą sumažinti jiems bausmę.

VOKIEČIAI ATIDUODA RIEDMENIS.

Tam tikra musų geležinkelių komisija Tilžėj pradėjo priiminėti iš Vokiečių geležinkelių turtą, kuris priklauso Lietuvai einant Klaipėdos konvencija. Turtas atiduodamas tvarkoj.

LIETUVĮ VYSKUPĄ VEJA IŠ VILNIAUS.

Lenkų laikraštis „Rzeczpospolita" praneša, kad Vilniaus vyskupui Matulevičiui pasiulyta Čenstakavos vyskupija, bet jis atsisakęs nuo to pasiulymo. Pasak laikraščio, vyskupas Matulevičius nenumatytas Vilniaus arcivyskupu, o jam bus pasiulyta arcivyskupo titulas in paritibus infidelium ir sugrįžimas jo prie užimamos vietos tėvų Marijonų zokone.

Vadinasi, Lenkijos konkordatas su Vatikanu jau vykinamas ir pirmiausiai griebiamasi už lietuvių dvasininkų — kunigų ir vyskupų. Matot kiek rupi lietuvių tautos reikalai Vatikano politikieriams net tikybinių reikalų plotmėje, o vienok Lietuvos klerikaliniai valdonai atsiklaupė ir galvas nulenkė prieš tuos Romos politikierius.

"Tėvynės" Klausimas Lietuvos Seime

KAUNAS, gegužės 22 d. (Musų koresp.). — Gavęs „Tėvynės" redakcijos pranešimą ir iškarpas, kuriose pranešama apie neįsileidimą „Tėvynės" Lietuvon, baisiai pasipiktinau tokiu „krikščionių" pasielgimu. Dabar man aišku kodel per tokį ilgą laiką negavau „Tėvynės" ir todel atsiprašau už pareikštą mano rugojimą Tamstoms delei nesiuntinėjimo man „Tėvynės", kuri yra man labai maloniu svečiu. Čia nuolatinis „krikščionių manęs persekiojimas — stengimasis mane „badu nudvėsinti" neduodant darbo, visokiais mokesniais ir pabaudomis apkraunant ir tt. kartais įveda desperacijon ir pradedi žmogus kaltinti visą pasaulį...

Žinoma, manęs nestebina „krikščionių" žygis neįsileisti Lietuvon „Tėvynės", nes tai yra eilinis jų darbas prieš pažangą Lietuvos gyvenime. Jie perdaug įsidrąsino „tautos vardu" savo pražutingus planus vykinti. Jie teneužmiršta, kad tokiems jų darbams ateis liudnas galas. Mes neskelbiame revoliucijos Lietuvoje, bet savo darbams „krikščionys" gali susilaukti labai liudno galo... Lygiai nesistebiu ir p. Bielskio ir kitų „krikščionių" darbais Amerikoje prieš pažangiuosius Amerikos lietuvių laikraščius, nes juk jie tik delto ir turi šiltas vietas valstybinėse įstaigose, kad nuolankiai tarnauja savo ponams.

Del „Tėvynės" uždraudimo įvežti Lietuvon skubiai nuvykau į valstiečių liaudininkų centro komiteto pirmininką, valst. liaud. Seimo frakcijos vadą p. Mykolą Sleževičių prašyti, kad darytų žygių prieš valdžią uždraudimui panaikinti. Tuo reikalu yra įteiktas valdžiai per Seimą paklausimas. Jei paklausimas nieko negelbės, valdžiai bus duota *interpeliacija.* P. M. Sleževičius pareiškė, kad valstiečiai liaudininkai visomis priemonėmis kovos del Amerikos lietuvių teisių Lietuvoje. Be to, p. Sleževičius prašė manęs pranešti „Tėvynės" Redakcijai, kad painformuotumet S. L. A. organizacijos narius, kad Amerikos lietuvių reikalus valst. liaudininkai visą laiką gynė ir gins toliau. Niekuomet nebus leista krikščionims demokratams elgtis su Amerikos lietuviais taip, kaip jiems patinka.

„Krikščionys" jaučia sau netolimą galą Lietuvoje. Delto, dabar, stačiai visi jie iš kailio neriasi. Daro ką tik galėdami savo diktaturai palaikyti: smaugia persekiodami visokiais budais spaudą (žinoma, taip vadinamąją „nekrikščioniškąją" spaudą), persekioja kaip galėdami ir mokėdami žmones, kurie tik išdįsta pasisakyti prieš jų daromus darbus. Bendrai, rodos, kad caro laikus gyvename...

Kaip jau gyvenimas Lietuvoje yra labai skurdus. Prekyba ir pramonė diena iš dienos vis smunka ir žlunga. Daug atsirado bedarbių, o jų nėra kam aprupinti. Viešpatauja didelis brangymetis, o tuo tarpu Lietuvoje yra begalinis pinigų trukumas. Valstiečiai, pramonininkai ir bendrai visas kraštas yra labai nepatenkintas „krikščionių" politika. Delto, matyt į kitą Seimą jau nebeišrinks krikščionių demokratų daugumą. Jei „krikščionys" šiame Seime labai pralaimės, jų galybė gal visam laikui sugruzdės. Naujas, progresistų, Seimas pirmiausia pasirupins atskirti bažnyčią nuo valstybės, o tas jau kunigams bus amžinas smugis. Tuomet ir Vatikanas kitaip pažiurės į Lietuvą. Bet, šiandien „krikščionys" Lietuje duksta... Duok Viešpatie jiems kantrybės ištesėti iki pat galo!...

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KEISTAS PASIGYRIMAS.

Teko pastebėti Lietuvos laikraščiuose, kad po viso to, kas jau įvyko tarpe Vatikano politikierių ir Lietuvos valdžios, dar laikoma Lietuvos-Vateikano diplomatiniai santykiai nenutrauktais. Juk jau paskelbta neabejotinos žinios, kad Lietuvos valdžia savo atstovą iš Vatikano atšaukė ir taipgi popiežiaus atstovas jezuitas Zecchini iš Lietuvos išsikraustė ir vis dar diplomatiniai santykiai nepertraukti... Ir įdomu tas faktas, kad šitai skelbia pati Lietuva, kuriai jau seniai reikėjo paskelbti visam pasauliui, kad ji tuojaus pertraukia diplomatinius santykius su Vatikano politikieriais, kaip tik paaiškėjo jų lenkiški žygiai delei Vilniaus ir visos užgrobtos Lietuvos dalies priskyrimo prie Lenkijos.

Bet šimtą kartų rimtesnis įvykis yra tas, kad Vatikano oficialiam organe buvo paskelbta oficialė popiežiaus valstijos sekretoriaus nota Lietuvai, kurioje painformuojama Lietuvos valdžia, kad jos atstovas Vatikanui yra nepageidaujamas asmuo. Tai yra didžiausis įžeidimas Lietuvos valstybės, kokį tik galėtų padaryti Vatikanas ar bent kuri kita valstybė savo didžiausiam priešui. Valstybės net karus vienos kitoms skelbdamos ir tai nenaudoja šitokio įžeidimo, kad nesudarius precedento tarptautinėje diplomatijoje.

Pasitaiko, kad valstybės kartais pasikeičia ir gana aštriomis notomis, bet mums neteko girdėti, kad bent kuomet valstybės viena kitai šitokiu įžeidžiančiu budu praneštų apie jų atstovų nepageidavimą tose valstybėse. O dar paskelbti valdžios organe tokią notą, kuria šitokiu stačiai arogantišku budu reikalaujama savo atstovą atsiimti, reiškia aiškų nesiskaitymą netik su tos valstybės valdžia, bet ir su visa valstybe. Tai paprastos diplomatijos taisyklės.

Štai kokio nekulturingo antausio susilaukė iš Vatikano politikierių katalikiškoji Lietuva, kurios valdonai taip vergiškai keliaklupščiavo prieš visas Vatikano užmačias. Matyt Vatikanas labai supyko del Lietuvos valdžios notos Vatikanui, kuria buvo išreikšta gana mandagioj formoj protestas delei Lenkijos-Vatikano konkordato sudarymo. Vadinasi, kaip drįso katalikiškos Lietuvos valdonai šitaip išeiti prieš „šventą" Vatikano valią...

Kad šita žinia yra teisinga, tai abejoti netenka. Ją paskelbė Bostono dienraštis „Transcript", kuris yra laikomas autoritetu tarptautinių žinių skelbime. Matomai šito laikraščio korespondentas šitai pranešė pasiremdamas Vatikano oficialiu organu.

Matysime, ar ir po šito Lietuvos įžeidimo per Vatikano politikierius Lietuvos valdonai vis dar girsis pasauliui, kad Lietuvos diplomatiniai santykiai su Vatikanu galutinai nenutraukti. Nors visko galima tikėtis nuo klerikalinių Lietuvos valdonų, kurie, matomai, taip nenorėtų atsiskirti su jų pamylėtu Vatikanu, bet vargiai jie turės pagrindo pasauliui skelbti tokias nesąmones. Juk čionai aiškiai kiekvienam matoma, kad pats Vatikanas galutinai nutraukė diplomatinius santykius su katalikiška Lietuva, net savo organe paskelbdamas, kad jis su Lietuva, kaipo valstybe, visiškai nesiskaito. Štai jums „šventojo ir neklaidingojo tėvo" politika, prieš kurią iki pastariųjų įvykių taip vergiškai savo „mizernas" galvas lenkė visas lietuviškasis klerikalų pasaulis.

PROTESTO REZOLIUCIJOS.

Protesto rezoliucijos yra naudojamos visame kulturingame pasauly. Protesto rezoliucijas paprastai išneša atskirios grupės žmonių ar organizacijos tokiais atvėjais, kuomet negalima kreiptis į teismą apginti savo teises ir nėra kito teisėto budo kovoti prieš daromas skriaudas. Paprastai tokios rezoliucijos išnešama prieš valdžių ir įstatimdavių darbus, arba prieš tam tikrų visuomenės grupių pastangas neigti kitų visuomenės grupių teises ir reikalus.

Vienok ir protesto rezoliucijos turi savo jau priimtą ir įsigyvenusią formą ir taisykles. Taigi norint parašyti tokią rezoliuciją, kad į ją atkreiptų domę valdžios ar tos visuomenės grupės, kurioms tokios rezoliucijos taikomos, reikia prisilaikyti rimtos linijos ir visą argumentaciją savo reiškiamam protestui remti vien įvykusiais faktais, be jokių įvykių bereikalingo putimo ir be pasikoliojimo žodžių. Kitokiu tonu ir budu parašytos rezoliucijos, kad ir svarbiausiais įvykiais, nustoja savo vertės ir niekas rimtos domės į tokias rezoliucijas nekreipia. Tokiame atsitikime paprastai kiekvienas rimtas žmogus pasako, jau nekalbant apie tuos, prieš kuriuos tokios rezoliucijos rašomos, kad čionai žmonės šukauja patys nežino ko ir toki išdrikę šauksmai neverti jokios domės atkreipimo. Dar daugiau galima pasakyti: nerimtai parašytos rezoliucijos kai kartas sustiprina tų žmonių ar valdžios poziciją, prieš kuriuos tokios rezoliucijos yra rašomos ir išnešamos. Taigi protesto rezoliucijų rašymo darbas yra rimtu ir atsakomingu žygiu ir su ta jau tvirtai įsigyvenusia taisykle rezoliucijų autoriai privalo skaitytis.

Ant nelaimės pas mus, lietuvius, rezoliucijos virto stačiai pasikoliojimo rašiniais. Daugumoje musų draugijų ir net viešų susirinkimų išneštose rezoliucijose parenkama kuožiaurriausi, kuosmarkiausi žodžiai ir patys įvykiai stengiamasi aprašyti tokiu tonu ir tokia prasme, kad viskas išeitų, taip sakant, „ugniniu smarkumu". Mat paprastai visos rezoliucijos, kaipo dokumentai, laikraščiuose talpinamos be jokių „apkarpymų". Ir šita laikraščių naudojama taisyklė paragina ne vieną mylintį pasikolioti žmogelį rašyti rezoliucijas tokiu tonu ir taip faktus kraipyti, kad paprasto straipsnio jis niekuomet nedrįstų taip rašyti. Mat rezoliucijas laikraščiai patalpina ištisai, o straipsnius apkarpo arba visai jų netalpina.

Štai prieš šių žodžių rašytoją guli net trys rezoliucijos ir iš trijų skirtingų vietų, išneštos prieš Lietuvos valdžios žiaurių elgimąsi su politiniais kaliniais ir delei įvykių ties Kauno Rotuše su bedarbiais. Dalykai, kurie liečiami šiose rezoliucijose, yra begalo svarbūs ir rimtai tuos įvykusius faktus konstatavus ir savo protestą pareiškus, išeitų ištikrųjų rimtas žygis. Bet dabar kas? Beveik kas sakinys, tai „budeliais", „kraugeriais" išmargintas, o kiek tų nerimtų grąsinimų pritepta, tai sunku butų ir išskaitliuoti. Taipgi vienoje rezoliucijoje net neteisybė skelbiama, nes tikrinama, kad prie Kauno Rotušės susirėmime bedarbių su policija net keli darbininkai užmušti. Tikrenybėje-gi tik apie trys bedarbiai sunkiau sužeisti, kurie reikėjo gabenti ligoninėn. Kam šita aiški neteisybė skelbti ir kas norima tuomi atsiekti? Aišku, kad su tokia portesto rezoliucija niekas nesiskaitys ir nei vienas laikraštis, kuris laiko pasižeminimu įvykusius faktus falsifikuoti, tokios rezoliucijos neskelbs. Nejaugi neužtenka pažymėti vien įvykusį faktą, kuris savaimi yra užtektinai žiaurius ir sudaro rimtą pagrindą protestams reikšti.

Taigi tik rimtos ir faktais paremtos rezoliucijos pasiekia savo tikslo ir yra baisios tiems žmonėms, prieš kuriuos protestuojama. Su tokiomis protesto rezoliucijos skaitosi ir valdžios ir visa protaujanti visuomenės dalis. O kolionėmis, įvykusių faktų falsifikacija paremtos rezoliucijos jokios naudos niekam neatneša ir tik pačius jų autorius ir išnešėjus pažemina. Net ir rimtieji laikraščiai tokių rezoliucijų negali paskelbti, nes kuriam laikraščiui norėtųsi save komprovituoti, skelbiant nesąmones ir koliones. Taigi ir „Tėvynėje", kaipo S. L. A. oficialiam organe, negalime skelbti tokių rezoliucijų, kurios išeina iš įsigyvenusios formos ir taisyklių ribų. Didelė didžiuma SLA. narių yra tos nuomonės, kuriai pilnai pritaria ir „Tėvynės" redakcija, kad SLA. organe vieta tik tokios rušies rašiniams, ar tai kritikos ar protesto prasme rašant, kurie parašyti rimtai ir neabejotinais faktais paremti. Šitos taisyklės visuomet laikėmės ir ateityje jos laikysimės. Todel rezoliucijų ir kritikos rašinių autoriai lai nepyksta, jei jų rezoliucijų ir kitų rašinių „Tėvynėn" nedėsime, kuomet jie bus nerimtai ir iškraipytais faktais pasiremiant parašyti. Tokis SLA. organo nusistatymas visuomet buvo, yra ir bus ir jo keisti nemanome.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS,
2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

NUOMARAS.

Jei vaikas turi nuomarą, reikia tuojaus gydytoją šaukti — ir jei jam pasakysi šaukimo priežastį — jis greičiau atvyks ir žinos ką su savim atsinešti. Jo laukiant, prirengk šiltą maudynę ir įdėk jon vaiką. Vanduo turi buti labai šiltas, bet ne taip karštas, kad galėtų apšutinti.

Nėra nemalonesnio dalyko, kaip kad vaikas turi nuomarą. Bile kada gali tas patikti tavo ar kaimynų vaiką ir todel reikia žinoti ką daryti tai nelaimei ištikus. Tai nėra liga bet paprastai tik simptomas ligos.

Vaikuose dažnai labai mažas dalykas yra nuomaro priežastimi. Netinkamas valgis, išgąstis, skilvio nemalimas, sunkus dantų prasikalimas ir kirmėlės dažniausiai buna priežastimi nuomaro. Ligos su karščiu pas užaugusius prasideda su drebuliu — bet vaikuose vietoj drebulio pasirodo nuomaras. Tymai, škarlatina prasideda kartais su nuomaru.

Užaugusiuos inkstų liga ir sunkus gimdymas atneša nuomarą. Niekas kitas kaip gydytojas neturėtų mėginti nuomarą gydyti. Patentuoti vaistai negelbsti. Tik tokius vaistus tegalima imti, kuriuos gydytojas pataria.

Kuomet užaugęs gauna nuomarą, visi išsigąsta. Pirmiausiai ligonį reikia padėti tokioje vietoje, kur jis negali sužeisti savęs ar kitų. Geriausia vieta ant žemės. Augštai nereikia guldyti, nes nuomarui tęsianties jis gali nukristi ant žemės ir save sunkiai sužeisti.

Paskui reikia paliuosuoti visus drabužius, ypač apie kaklą ir krutinę, kad tuomi leidus jam liuosai kvėpuoti.

Reikia tėmyti kaip ligonis elgiasi, tai yra, žiurėti kurios kuno dalys yra nuomaro apimtos, kaip ilgai tas tęsiasi ir viską pasakyti gydytojui, kuomet jis ateis. Tuomi jis galės spręsti apie ligą ir žinos kokius žingsnius imti ją gydant.

Dalykai, kurių neturėtumet daryti yra svarbesni, negu tie, kuriuos turėtumet daryti.

1. Nemėgink ligonio atvaiginti pildamas vandenį ant burnos ir duodamas kvėpinti gaivinančius kvėpalus.

2. Kuomet nuomaras tęsiasi, nemėgink burnos atidaryti, nes gali dantis išlaužti. Vienok jei nuomaras nesustoja, gerai yra ką nors įsprausti tarp dantų, kad tuomi neleidus liežuvio perkąsti.

3. Nemėgink duoti vaistų ir stimulantų ypatai, kuri yra bežado, nes gali buti blogai, jei vaistai subėgs negeron vieton. Vaistai, kad butų naudingi, turi buti įkvėpuojami arba adata įleidžiami ir tik gydytojas tai gali padaryti.

4. Nemėgink ligonio pergreit ant kojų statyti; palauk kol gydytojas ateis.

SVEIKATOS PATARIMAI.

Nusipirk sveikatos iš anksto ir visai nejusi, jog už ją moki. Gera sveikata niekada nebuvo pigesnė kaip šiandien.

—o—

Džiovos „užtikrinti gydymai" toki seni kaip ir pati liga.

—o—

Kasdien vaikščiok bent vieną mylę — nereikės gydytojo.

FLIS.

Lietuvos-Vatikano Konkordato Projektas ir Jo Reikšmė

KONKORDATO REIKŠMĖ.

Rašo **Juozas Dekeris Andrušaitis.**

(Užbaiga)

Prie šitų sąlygų, aišku, Lietuvos kariuomenę palaikyti negalima. Del arkivyskupato pragaro kariuomenėj sukurto, per vyskupą visi eitų į vienuolyno dangų. Visiems vienuoliais tapus, lygiai aišku Romos — katalikiškoji musų tautos dalis pražutų — nepaisant fakto, kad vienuolio dvarelis, kaip pažymėję esam, butų Korano pasaulėlis. Tokiam dvare musų tauta netarptų. Yra tiesa, kad Turkų tauta nenyksta, nors, bendrai imant, ten Korano, arba, kaip mes paprastai sakom haremėlių pasaulis gyvuoja. Bet tarp Turkijos haremėlių ir mus vienuolynėlių butų tas skirtumas, kad Turkijoje haremėliai yra vieši, Korano toleruojami, per tai jų šeimos veisiasi, šeimos budu auklėjamos ir prižiurimos; musų gi tautoj butų jie slapti, į juos butų žiurima kaip į švento moterystės sakramento profanaciją, jo pakeitimą „slaptąja", ne „laisvaja" net meile. Joks vienuolis negalėtų savo dvarelio „šeimos" vaisių legalizuoti; įvyktų daug vaikžudyščių, likusius auklėtų „prieglaudų" budu; visas, moteriškos lyties ypatas, nacionaliu atžvilgiu pavestų tarptautinės vampyriados galams; vyriškosios lyties — į vienuolynus, kad but kam vienuolio turtai aprašyti. Taigi konkordato autorių projektui pradėjus veikti, pirmiaus pasinaikintų lietuviškasis elementas musų kariuomenėje, ir tuo įsisteigtų musų tautos dekadencija ir degeneracija.

Bet, butų klaidinga manyti, kad konkordato autoriai kaipo aukščiausiąjį sau tikslą stato Lietuvos kariuomenę panaikinti ir musų tautą dekadentizmo ir degeneracijos ligomi naikinti. To jie nenori. Švenčiausis arba aukščiausis jųjų tikslas, — musų tautos nejudomieji turtai bei pinigai užgrobti. Kad per tai musų tauta pražuva, tai aplinkybių susidėjimas; jie gal, nebudami plėšikais, to prasilenktų, jei kitokiu budu tą turtą užgrobti galėtų, bet jie kito budo neranda; taigi del turtų ir pinigų jie žudo tautą. Toks to konkordato autorių tikslas.

Konkordatui pradėjus veikti, visas tas inferno mechanizmas dirbtų šitokiu budu. Pirmiaus **„arkivyskupas"** paleistų vadžias pragaro veiksniams dirbti kariuomenėje; tuo pačiu metu **„vyskupas"** ištiestų mielaširdingai rankas, kad geros valios Lietuvos jaunikaičius nuo to pragaro gelbėti: kuris norėtų išsigelbėti — turėtų vyskupui žadėti vienuoliu likti; čia pradėtų veikti visas svarumas įžadų kondicijos. Pirmiaus, toks jaunikaitis turėtų turėti tinkamą vienuoliui nejudomąjį turtą, arba turėtų į vienuolyną pinigais įsipirkti; jeigu jo turtas, del šeimynos dalių neliuosas butų, arba jisai pakankamai gryno skatiko neturėtų, taigi tam išmislyta „laikinųjų įžadų" periodas — nuo 20 iki 28 metų amžiaus, kuomet, tam tikrą užstatą vyskupui sudėjęs, galėtų laukti, kol jo dalis tėviškėje pasiliuosuotų, arba, jeigu ne ukininkaitis, kol ratomis, arba instalmentų planu į vienuolyną įsipirktų. Šis pastarasis planas, aišku, pilnas pavojų, kokių yra daug Amerikoje, kur darbininkai „ant išsimokėjimo" sau namus perka. Amerikoj pavyzdžiui, darbininkai, tam tikrą kontraktą pasirašę sau namus ant išsimokėjimo perka. Kuomet jau jie veik visiškai savo namus išmoka, tada namų pardavinėjimo kompanijos jų darbuose, per tam tikrus konspiratorius organizuoja streiką, kad pertraukti jiems galimybes reikalingas ratas mokėti. Kai neįmoka, kompanijos remdamosios tuomi faktu, atima veik išmokėtus iš jų namus ir juos kitiems vėl išnaujo parduoda. Panašiai dėtųsi su vienuolynais. Čia, veik įsimokėjusiems vienuoliams butų dažiurėta, kad jie tam tikru metu nustotų vietų ir negalėtų ratų įmokėti; tada, kas įmokėta, žutų, o įmokėjusius kištų į kariuomenės pragarą. Bet galimybė šito dalyko, tai tik abipusis teroras, jisai nebutų bendras; bendrai, viskas eitų labai švelniai: ukininkaičiai, turintieji nejudomąjį turtą, išsyk taptų „amžinųjų įžadų" vienuoliais, o tik bežemiai įsimokėjimo planu eitų į vienuolyną. Kadangi tokių vienuolynų skaitlius neapribotas ir, kadangi **DU** ar **TRYS** jaunikaičiai gali sudaryti vienuolyną, nes, mintimi 18 straipsnio **tiek PILNAS tiek NEPILNAS** vienuolynas **pripažįstamas „juridiniu asmeniu"**, kas reiškia įstaiga, tai gi visi mųs ukiai taptų vienuolynų guštomis ir prie jų jungtusi įsimokėjimo budu bežemiai vienuoliai. Yra tai šita konkordato projekto reikšmė, kuriąja suplanuota paveldėti visi mųs žemės ukiai ir pinigai.

Bet, dar, sakysime, kad lietuviai užsidega išdidumo ir gilaus patriotizmo dvasia ir užsispiria vienuolynams nepasiduoti taip nepajudinamai, kaip nepajudinami jie yra apsileidimo dvasioje ir užsispyrime menkniekiuose. Pavizdžiu, nepaisant, kaip nepakenčiamą gyvenimą sudaro arkivyskupas kariuomenėje, jie eina ir atsitarnauja joje; grįžę iš kariuomenės dirba žemėje ir veda padorių žmonių gyvenimą ir savo žemių vienuoliams neparduoda, kad ir brangiai mokėtų. Ar ne gal jie tokiu budu prieš tautos išnaikinimą, prieš Lietuvos žemių užgrobimą atsilaikyti? Ne! Šių dalykų deliai:

Visi bažnyčių turtai dyka bažnyčioms duodami (Str. 5, 22, 23) ir jie yra liuosi nuo visokių mokesčių (Str. 20). Jau matėme, kaip vienuolių turtai lengva padaryti „labdaringomis" įstaigomis, butent „neteisėtų" vaikų prieglaudomis ir, per tai paliuosuoti juos nuo mokesčių (Str. 20). Apart to, ta visa, kaipo „juridinis asmuo" taip mintimi 18 straipsnio, taip 1 str. turi organizuotą kapitalą su visomis pasekmėmis. Užsispyręs gi rimtais pasiryžimais ukininkas neturi jokio kapitalo, tik persekiojimą ir mokesčius valdžiai, mokesčius už metrikus, vestuves, šermenis (Str. 22), išpažintis, etc. Statant vienuolių organizuotą ukį prieš ukininkų neorganizuotą ukį, pastarasis jau tik episkopato reikalams turi sumokėti du milionų litų (2,000,000). Gi pasekmėje juo vienuolių ukis plotme didėja, o proporcionaliai prastų ukininkų ukis siaurėja, — juo sunkesnė našta gula ant ukininko pečių — tas mokesčių milžiniškas skirtumas. Apart gi to, jis tur sumokėti ir valdžiai išlaidas nominacijos arkivyskupo ir vyskupų (Str. 5). Kas stebėtųs, jei „nominacijos išlaidos", kurios turėtų pajudinti visą Lietuvą ir visą Romą, nesudarytų dar kitų dviejų milionų litų? Trumpai glaudžiant, tad prie taip baisiai nelygaus jėgų susvarstymo joks Lietuvos nepriklausomo ukininko ukis neatsilaikytų prieš vienuolynų ukį! Yra tai šita reikšmė, kurią konkordato autoriai išvydę, su begalo cinišku pasididžiavimu sako: **„Šv. Sostas NEATŠAUKIAMAI ATSISAKO nuo bet kokių pretenzijų del Lietuvos žemės Reformos įstatymų taikymo bažnytinėms žemėms"** (Str. 23). Jie tą sako tik todel, kad jaučiasi padarę planą visus Lietuvos žemės ukius, einant agrare reforma, sau pasigrobti!

Dabar aš jaučiuosi pilnai išguldęs konkordato projekto vadovaujamąją mintį bei jos techniškus straipsnius, gyvenimo vaizdu apdengęs. Vienas dalykas, kurio dar esu nepaaiškinęs — tai prie teologinių įstaigų (Str. 10) **bendrojo lavinimo** įstaigos, mokslo progresui gimnazijoms (**brandos** mokslui) lygios, kurių mokytojai gauna iš valdžios algą. Šitų mokyklų, mano išmanymu, toks tikslas. Kaip tikiu paaiškėjo, „arkivyskupatai" geroj padėty stato vienuolius užtai, kad per juos tikis užgrobti Lietuvos ukius ir turtus; bet kunigus, per kuriuos lobio dalykuose nieko pasiekt nemano, paliko baisiai pragaištingoj padėtyje: tiems dalykams taip esant, aišku, jis nesitiki, kad vaikinai, baigę valstybės gimnazijas, eitų į kunigus; užtai jis valstybės lėšomis užlaikomas gimnazijas, prie seminarijų suprojektavo, kad galėtų jose reikalingą kunigų proletariatą dykai sau išsiauklėti. Medžiaga tam kunigų proletariatui, taipgi bene butų imama iš vienuolynų „prieglaudų".

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Kad ir ne vienos giminės tautos, bet šiaip ar taip kaimynai — vadinas reikėtų kitaip gyventi. Mes visuose prancuzų darbuose matome jų „broliškumą" ten, kur geležinis kumštis gali stipriau pasireikšti. Del to apie senovės giminių susiartinimą, dvidešimtame amžiuje nepriseina kalbėti, tuo labiau, kad kas ideališka pasauly yra piktu smurtu po kojų paminama. Pavyzdžiu galime duoti, kad ir paties pono Chardigny esamosios padėties tarp Lietuvos ir Lenkijos konkretizavimą, ar pagaliau lenkų „simpatijas" galėsim kumščiu pareikšti gudų tautai.

Ar lenkai pasigailėjo savo „brolių" gudų juos žvėriškai terorizuodami Vilniaus krašte? Toli gražu, ne! Jie persekiojo gudus nemažiau lietuvių. Pagaliau bene daugiausia bus nukentėję gudai nuo lenkų teroro Vilniaus teritorijoje. Mes esame akyvizdingais liudininkais ir galime tvirtinti, lenkų žvėriškus pasielgimus su gudais. Šio straipsnio autorius yra nemaža prikentėjęs baisių kančių lenkų kalėjimuose, ir pats savo akimis matęs didelius gudų visuomenės darbininkus laikomus kalėjimuose ir stačiai barbariškai kankinamus, juos kartais užmušamus be menkiausio reikalo. Ir tatai lenkai darė vardan didžiosios slavų tautos, kurią prancuzų naivus pulkininkas taip aukštai iškelia. Bet, mes nežinome, gal pulk. Chardigny „gudais" skaito, kaip sakysim gudų tautos išdaviką, lenkų karunavotą, žinomą avantiuristą Aleksiuką!

Bet, žiurėkime, kas toliau išvedžiojama tame pranešime. Ten pasakyta:

„...Lietuva, kaip visos jaunos valstybės, perdaug aukština savo morales ir materiales jėgas, kurių didžiausia dalis pašvęsta savo kariuomenės tvirtumo papildymui — vieton pašventimo tų jėgų krašto ekonominiam atstatymui ir savo vidaus gyvenimo organizavimui..."

Čia, vėl svetima imitacija. Gal tat prancuzams ir nepatinka, kaip sakysim ir lenkams, lietuvių „Geležinis Vilkas". Bet šiam dalykui galime palyginti prancuzų politiką vedamą prieš vokiečius. Juk, sakysim, vokiečiai nudien yra visiškai nuterioti ir nieku budu negalėtų eiti į kovą su prancuzais. Čia nenorima pateisinti biaurų vokiečių barbarizmą, kurį pasaulis pamatė per didįjį karą. Bet vis delto labai nuostabu darosi matant begalinę prancuzų baimę, atkreiptą prieš vokiečius. Vokiečiams neleidžiama nė pakrutėti, griežtai kontroliuojama kiekvienas vokiečių daromas žingsnis ir jeigu kur pastebiama vokiečių atsipeikėjimas tuojaus vėl prislėgiama sunkiausiu militarizmo akmeniu. Vadinas, prancuzai, atėmę iš vokiečių stiprųjį laivyną, šimtus tukstančių didžiulių armotų, milionus kulkosvydžių ir šautuvų, trumpai sakant — kuo ne visus karo ginklus ir panaikinę vokiečių kariuomenę, vis delto tų pat vokiečių begalo bijosi. Ir. Dieve sergėk, praslinks kelios dešimtys metų vokiečiai atsimokės prancuzams, kaip reikia... Bet nudien tokio pavojaus iš vokiečių pusės prancuzams negręsia. Tuo tarpu prancuzų frankas labai, o kartais jau perdaug šen ir ten puldinėja, įvarydamas nemaža baimės visai prancuzų tautai... Tuo tarpu, Prancuzų valdžia, rodos, vis delto daugiau rupinasi karo reikalais, negu, kad ekonomijos pagerinimu. Geriau ieškoma dolerių Amerikoje frankui stabilizuoti, negu mažinama karo išlaidos. Taigi, ir šiuo atvėju, Chardigny padarytoji išvada, yra nevykęs bandymas lenkams pasimeilikauti.

Ne pro šalį čia bus charektirizuoti pulk. Chardigny nuomonę, pareikštą tame pat pranešime, del lietuvių ir gudų persekiojimų Vilniaus krašte. Ten pasakyta, be kito ko štai kas:

„...Komisija prapažįsta, kad suėmimai, po kurių sekė ištrėmimai konstatuoja faktus, kurių reikia gailėtis, ir kurie dar labiau didina ir be to blogus, tarp dviejų valstybių santykius. Pripažįsta, kad Lenkų valdžia, turėdama aiškiausius prirodymus sulaikytų asmenų nusižengimų, buvo priversta bendros taikos palaikymui pertraukti gudų ir lietuvių organizacijų politinį darbavimąsi Vilniuje, bet savo tikslo pasiekimui turėjo padaryti visai kitos rušies žingsnius."

Išeina, kad lietuvių ir gudų organizacijos Vilniuje yra buvusios ne kas kita, kaip revoliucinės, ar geriau pasakius — teroristinės organizacijos, kurių tikslas nuversti Vilniuje esamąja lenkų valdžią. Tat galima suprasti iš posakio: „bendros taikos palaikymui pertraukti... politinį darbavimąsį". Taigi, lenkų valdžia, Chardigny nuomone „teisingai" pasielgė su lietuviais ir gudais Vilniaus krašte, juos netik terorizuodama, bet bė jokių ten ceremonijų sodindama į kalėjimus ir pagaliau išguidama iš gimtojo krašto, atimdama jų turtus ir stačiai su griaudama visą jų amžiaus gyvenimą.

(Daugiau bus)

Jusų draugai žino apie jus daugiau, negu jųs patys.

° * °

Blogi papročiai neišnyksta— žmonės pripranta prie jų ir neskaito jų blogais.

° * °

Pasižiurėk pirma, negu šoksi.

° * °

Žmogų nuo dangaus skiria tik truputis laiko ir blogi darbai.

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

MUSŲ JAUNIMUI.

Gegužės ir birželio mėnesiai yra gražiausi iš viso metinio sezono, nes pavasario švelnus vėjališ sužavi kiekvieną. Mažas, jaunas ar senas trokštą išeiti po atviru dangum ir pakvėpuoti tyru pavasario oru, kurs pripildytas įvairių žydinčių medžių ir gėlių kvapu. Kas-nekas trokšt sulaukti pavasarėlio, o jaunimas užvis labiausiai jo laukia. Netik pavasario jaunimas laukia — jis laukia kiekvienos naujos permainos, nežiurint ar ant gero ar blogo kelio ta permaina veda. Labai daug priklauso nuo to, po kokia įtekme jaunuolis patenka, nes jauną diegą greitai ir mažas vėjalis palenkia; delto taip yra, kad jaunimas dar neprityręs gyvenimo skausmų, apsivilimų, nemoka orientuotis gyvenime, žengia į platų pasaulį, taip sakant, užrištoms akims ir eina per tuos pačius gyvenimo vartus, kur šimtai milionų pirm jų buvę jaunais turėjo keliauti.

Musų gyvenamieji metai susideda iš keturių sezonų: tris mėnesius praleidę skaitome ketvirtadalį metų praleidę. Žmogaus gyvenimo amžius skaitosi šimtas metų, bet labai maža dalis žmonių to amžiaus sulaukia. Kaip metai susideda iš keturių sezonų, taip žmogaus amžius turi sezonus, tik žmogaus amžiaus sezonas ne trys mėnesiai, bet skaitosi dvidešimt penki metai. Šių žodžių rašytojas jau yra pergyvenęs žmogaus amžiaus pavasarį ir jau vasara baigiasi; už metų-kitų užstos jau šaltos rudens dienos. Netik man, bet daugeliui mano pažįstamų, bendradarbių ir draugų, su kuriais teko kartu dirbti per pastaruosius dvidešimt penkis metus; jei dar kuriam nesukako antrasai žmogaus gyvenimo sezonas, dar nepalietė rudens šalna pakaušio, tai paausiai jau veik kiekvieno pradeda baltai žydėti. O tik dvidešimt penki metai atgal mes buvom jauni, nepraktiški, nedrąsiai žiurėjome į gyvenimą, taip kaip ir Jųs, Jaunuoliai, kurie gyvenate dar žmogaus amžiaus pavasario sezone.

Kuomet aš ir mano kiti pažįstami draugai buvome jaunuoliais, turiu pasakyti, kad čion, Amerikoje, lietuviškojo augančio jaunimo kaip ir nebuvo, nes kurie atkeliavo pirm dvidešimt penkių metų šion šalin, savo jaunas dienas buvo praleidę ten toli — toli už jurų marių, toje šalyje, kurią mes šiandien turime laimės minėti nepriklausoma Lietuva. O pirm musų atkeliavusių lietuvių šeimynų nors ir buvo, bet didžiumoje jų kudykiai vos tik žeme šliaužiojo. Bet šiandien mes Amerikoje lietuvių šeimynų turime daug didesnį skaitlių ir tos šeimynos jau suspėjo paauginti jaunuolius, taip kad čion gimusio jaunimo — vaikinų ir merginų turime nemažai kiekvienoje lietuviais apgyventoje kolonijoje.

Ar musų čion gimęs jaunimas bent iš dalies užima musų vietas, kuriose bedirbdami ne vienas iš mųs suseno, nuo įvairių vargų sulinko? Ar musų jaunimas rašo, kalba, organizuoja tuos, kurie mažiau supranta viešojo gyvenimo svarbą? Su širdperša reikia pasakyti tą nemalonę šventą teisybę, kad iš čion gimusio jaunimo nerasime nei vieno nuošimčio, kuris interesuotusi lietuvių viešuoju gyvenimu. Čion auklėjamas jaunimas šimtą kartų turėjo didesnes progas lankyti pradines ir augštesnes mokyklas, turėjo progos susipažinti su pasaulio istorija. Kiek tau, mielas jaunikaiti ir panele, rupėjo susipažinti su tavo tėvo, tavo motinos kilme, tavo bočių papročiais?

Mes, senieji darbininkai, atkeliavę šion palaiminton Vašingtono žemėn, budami be praktiško ir sistemačio mokslo, be kalbos, be tėvo, be motinos, ir daugelis be skatiko ir be pastogės, nesididžiuojant turime Jums Jaunuoliai pasakyti, kad palaikėme lietuvio vardą, palaikėm laikraštį, suorganizavom įvairius kliubus ir pašalpines draugijas, susivienijimus, išbudavojom bažnyčias ir klebonijas, ir vienur kitur mokyklėles. Maži tai darbai, bet iš jųs, gerbiamieji, nei tokių darbų nesimato, nors jums suteikta apšvieta, turite medžiaginės ir moralės paramos nuo savo tėvų, turite šios šalies kalbą. Jums šimtą kart lengviau prieinamos įvairios vietos draugijoje, politikoje, bet kuomi jųs galite pasirodyti prieš savo tėvus, kad jie galėtų pasididžiuoti jusų dirbamais viešaisiais visuomeniais darbais? Kuomet jųs sulauksite žmogaus amžiaus rudens dienų, kokius vaisius galėsite skinti nuo lietuviško vaismedžio? Ar jusų auklėjamasai jaunimas, praslinkus dvidešimt penkiems metams nuo dabar supras iš kokios jie kilmės paeina? Užtikrinu, kad labai retas tai supras, nes jųs pirmos kartos jaunikaičiai nesusikalbėdami atatinkamai su savo gimdytojais ir savo tėvų branginamos lietuviškos kalbos nepakęsdami, jau didžiuojatės, kad Amerikoje gimę, amerikonais esate ir jums net gėda prabilti kur gatvėje ar sueigoje, į savo motiną lietuviškai; dar gali jusų draugai pamanyti, jog jųs esate ateivių vaikai...

Štai **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,** vienintėlė lietuvių tautiška organizacija, kuri per keturiasdešimt metų išlaikė savo frontą prieš įvairias audras, padarė neapvertinamą lietuvių tautai labą; suteikė pavieniams ir šeimynoms pagalbą, palaikė kulturą. Ar negarbė tau jaunuoli šiandien, kad tavo tėvas ir motina priklauso prie tokios organizacijos? Ne vienas iš jųs čion gimusių ir augusių aplaikėte po savo tėvų mirčiai pagalbą. Ar daug jųs naudos tai organizacijai padarėte? Štai praeitas Seimas svarstė ir nutarė suteikti jums progos pasirodyti tveriant atskyras jaunuolių kuopas. Jums gelbsti SLA. senesnieji darbuotojai. Dabar Pildomoji Taryba yra paskelbusi Antrą Auksinį Konkursą, duoda dovanas už susiorganizavimą. O kas-gi mums anais metais gelbėjo, kuomet mes buvome jusų amžiaus? Netik kad niekas negelbėjo, bet patiems organizavimosi planai ir budai reikėjo surasti. Maža dar to! Dvidešimt penki metai atgal, neturėjome tokios liuosybės organizuotis, kokia jųs šiandien galite naudotis. Šiandien jei kur jaunuolių kuopelė susiorganizuoja iš kelių ar keliolikos narių, mes džiaugiamės, didžiuojamės jusų pastangomis.

Perskaitę šį ruožą senesnieji SLA. darbuotojai, ne vienas padarys man pastabą, kad bereikalingai sunaudojau laikraštyje vietos ir suaikvojau savo laiko, nes balsas mišku nuskambėjęs ore pranyko, nepalietęs tų, kam šitie žodžiai yra taikomi. Delto meldžiu jųs, gerbiamieji, pagalbos šiame darbe; perskaitę šį ruožą, rimtai pagalvokite ar musų jaunuoliai vieni užtai kalti, kad taip greitai ištautėjo, nesulaukę nei rudens? Gal atrasite ir savo kaltės nemažą dalį.

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(*Pagal C. Delesle Burns,* iš angių kalbos — *V. Dargvainis*).

(Tąsa)

Del šitos, ar gal ir del kitų priežasčių, Vokietija davė pasauliui J. S. Bachą (1685—1750), Haydn'ą (1732—1809 m.) ir Bethoven'ą (1770—1827 m.), nepamainomus tyros muzikos tvėrėjus; ji davė Gluck'ą (1714—1787 m.) ir Mozart'ą (1756—1791 m.), parodžiusius, ką galima su opera padaryti. Handel'is (1685—1759 m.) taip jau buvo vokietis, gimęs Hamburge; bet jis buvo labiau už kitus muzikus kosmopolitas. Jis praleido keleris metus Italijoje, kur parašė naujas kompozicijas ir pateko Italijos muzikos įtakon. Jurgis I-sis parsikvietė jį į Angliją. Italijoje jis išmoko naujų kompozicijos formų, butent Oratorio.

Norint suprasti, ką šis didysis vokiečių muzikos laikmetis reiškė pasauliui, reiktų pasitraukti iš aštuoniolikto amžiaus ir pasėdėti kur koncertų salėje Londone, New Yorke, ar Bostone dvidešimtame amžiuje ir pasiklausyti su tukstančiais kitų žmonių Bacho ar Bethoveno stebėtinų kurinių, sujaudinančių žmogaus sielą, nors visa Prancuzijos musų elegancija jau senai užmiršta. Visai nėra abejonės apie tai, kas buvo didesnis žmogus, ar Liudvikas XIV-sis su savo dvaronimis, ar vargingai gyvenęs, kurčias ir pats vienas Bethovenas, kompanavęs savo devintą simfoniją.

Anglija tuo laiku stengėsi atsigriebti nuo namų karo pasekmių, ir Karolis II-sis sugrįžo iš ištrėmimo 1660 metais, praleidęs kiek laiko Versailles'e. Jis parsivežė su savim svetimšalius dailininkus ir kaikuriuos Versailles rumų papročius, nors juos butų galėjęs ir palikti kur jie buvę. Gera buvo, kad puritonų draudžianti muziką įstatymai buvo 1657 metais atšaukti ir kad Purcell (1658—1695 m.) galėjo dainuoti savo dainas. Jau buvome suminėję, kad ir mokslas tuo laiku taip jau žengė pirmyn neskaitlinguose rateliuose, nors dar ir nesiplatino Anglijoje; turtingesnės aštuonioliktojo amžiaus klasės labiausia domėjosi tapyba ir architektura. Italija vis dar buvo didžioji mokytoja. Inigo Jones (1573—1652 m.) mokėsi Italijoje 1614 m. pirm, ne kaip pastatė tobuliausį Anglijoje Renesanso pavyzdį, Whitehall Bankėtų Salę. Mokslininkas ir architektas Wren'as daug ko išmoko iš Italų, nors niekados ir nebuvo Italijoje. Kent'as, kurs pastatė Norfolk'o Coke'ni Holkham'ą, per devynis metus mokėsi Italijoje (1710—1719 m.); ir Robert'as Adam'as, svarbiausis visų keturių brolių, davusių namų dekoracijai naujos grožės, praleido Italijoje keturis metus (1754—1758 m.) ir aplankė Diokleciano Rumus Spalato'je. Gražųs, bet nepatogųs Anglijos didikų rumai, pavyzdžiui Blenheim ar Kedleston, buvo tai Italijos efektas su Prancuzijos skonies priemaiša: Anglijos stylius daug nukentėjo nuo šitų fantastingų pamėgdžiojimų. Tulas anglas skundėsi lordui Chesterfield'ui, kad jo namai buvo labai dailųs, bet nepatogųs, į ką Chesterfield'as atsakė: „Delko gi nepasisamdyti mažo namelio priešais ir žiurėti į tuos dailius rumus?" Matomai ir dideli tarnų buriai negalėjo suteikti rumams reikalingų patogumų.

Didžiumos turtingųjų Anglijos žmonių aštuonioliktame amžiuje vyriausis užsiėmimas buvo prekyba, nes septynioliktame amžiuje jie jau pralenkė savo senuosius konkurentus danus. Rytiečių prekybos turtai pradėjo spiestis Anglijoje, ir Amerikos kolonijose atsirado labai svarbi rinka Anglijos dirbiniams. Anglai pasidarė netik geriausiais jurininkais, bet ir vyriausiais visame pasaulyje keliauninkais. Turtingosios klasės skaitė „didžiąsias kelionos" į Europos miestus, kaipo butiną „gentleman'o" apsišvietimo sąlygą. Ponios taip jau keliaudavo į svetimus kraštus, ir viena jų, Lady Mary Wortly Montague, gražiausiai aprašė visa, ką mačiusi. Iš Genuos, rugpiučio m. 1718 m., ji rašė: „Į moteris turi labai daug įtakos prancuzų budas, bet jos yra daug meilesnės už tas, ką pamėgdžioja". Taip jau ir Vienoje ji pastebėjo, kad prancuzai čia buvo pamėgdžiojami; čia ji matė, kaip dvaronys netikusiai šoko anglų liaudies šokius. Ji buvo gana kritiškai į visa nusistačiusi. Iš Paryžiaus, spalių m. 1718 m., ji rašė: „Visuose Prancuzijos kaimuose nematai nieko kito, kaip tik skurdą. Mainant arklius prie pašto, susirenka visi apdriskę, išalkę, nuskurę, išblyškusiais veidais, gyventojai ir prašo pašalpos. Tai ir visa tarytum Prancuzijos iškilmybė, kai atvyksti į Fontainebleau, kur tau parodo pusantro tukstančio kambarių karaliaus medžioklių rumuose." Bet apie Prancuzijos civilizaciją nebuvo jokios abejonės. „Bendrai imant", ji sako, „Paryžius toli pralenkė Londoną dailiais gatvių šaligatviais, lygiu gatvių apšvietimu naktimis, pačių gatvių proporcija, iš akmens pastatytais dailiais namais, kurių daugumas priklauso žinomiems žmonėms ir turi dailius kiemuose darželius."*) Tikrai, Paryžius, visu aštuonioliktuoju amžiu, buvo Europoje visų svarbiausiu civilizuoto gyvenimo centru ir šaltiniu.

Ispanija, Renesanso laikmečio pabaigoje buvusi beveik prie pat vadovavimo civilizacijoje, septynioliktame ir aštuonioliktame amžiuose atsiliko ypatingai del to, kad jos valdovai kitokioje kriptyje naudojo savo jėgas. 1609 m. iš Ispanijos buvo išvyta suvirš milionas žmonių musų kilmės; žydai buvo dar anksčiau išvyti. Tarp jų buvo daug pramonės, žemės ukio ir finansų lyderių; pasilikę gi krašte ispanai darbininkai buvo apkrauti dideliais mokesniais ir buvo verčiami užlaikyti sutinkusią, prietaringą ir tamsią aristokratiją.**) Ispanija tikėjosi sulaukti kulturos iš Italijos, ir Velasquez (1599—1660 m.) vyko Italijon pasimokyti ir pasipirkti paveikslų. Bet pasirodė, kad jis pats buvo didesnis dailininkas už kitus to laikmečio Italijos dailininkus. Jo ir Goya'os (1746—1828 m.) aštuonioliktojo amžiaus kuriniai buvo bene visų svarbiausia Ispanijos padaryta kulturai įnaša.

Kitas Europos kraštas, Olandija, turėjo irgi savo įnašą. Danija, kai ir visi kiti pasaulio kraštai, Renesanso laikmečiu žiurėjo į Italiją; bet Rembrandt'as (1606—1669 m.) išmoko viso, ko tik Italija galėjo pamokyti jo tėvynę. Kurį laiką jis buvo geras piešėjas; paskui jo darbas išėjo, taip sakant, iš mados, ir jis, mirdamas skurde, paliko tik savo drabužius ir šepečius. Tik vėliau, dabar, mokama po 100,000 svarų už tuos jo paveikslus, kuriuos jis butų mielai pats pardavęs už kelis šilingus. Danai pirkliai septynioliktame amžiuje pasiveržė portugalų prekybą Rytų Indijoje. Į Olandiją jie gabeno skanėstus, cukrų ir dailius Indijos ir salų audinius ir iš Kinijos — porcelianą. Lieuwerden'e dar galima matyti porcelianos dirbiniai, kurie buvo siunčiami Kinijon nukopiavimui. Kiniečiai budavo taip sąžiningi, kad jei, pavyzdžiui, sename porcelianos dirbinyje budavo įskilimas, tai jie, kopijuodami jį, įskeldavo toje pačioje vietoje ir kopiją. Europoje tuo laikmečiu dar nebuvo nei porcelianos nei dailių, koki buvo gaunami Rytuose, audinių pramonės.

---

*) Lady Mary sužinojo taip jau apie čiepijimą nuo raupų. Balandžio mėnesį, 1718 m., ji rašė iš Konstantinopolio: „Rauplės, ta taip pavojinga ir baisi musų krašte liga, čia yra visiškai nebepavojinga dėka stebėtinam išradimui čiepijimo, kaip jie tai vadina. Rugsėjo mėnesį žmonės klausinėja vieni kitų, kas jų ketina turėti rauples; tuo tikslu jie rengia susirinkimus; visiems jau susirinkus, ateina sena moteris, nešina lukštelį, kuriame yra geriausios ryšies rauplės. Ji perkerta tau gyslą su adata (skausmo nedaugiau, kai ir nuo šiaip paprasto įsidrėskimo), ir įdeda į gyslą tos rauplių materijos tiek, kiek jos galima adatos galu pakabinti... Aš, budama patriotė, pargabensiu šito brangaus išradimo ir Anglijon ir nepamirščiau parašyti apie tai kaikuriems musų gydytojams, jei tik žinočiau, kad nors vienas jų butų pakankamai sąžiningas ir panorėtų panaikinti, žmonijos gerovei, svarbų savo pajamų ir pelno šaltinį."

**) Sulig St. Simon'o memuarais, Ispanijos ambasadorius žiurėjo į Paryžių, kaipo į ištrėmimo vietą. Vyriausis klausimas, kuriuo Ispanijos karalius rašė Prancuzijos karaliui 1699 metais, buvo patarimas, kad Liudvikas įvestų visoje savo karalijoje tikėjimą į Nekaltą Prasidėjimą (tom. I, sk. XXII). St. Simon'as juokiasi iš to patarimo, manydamas kad ispanai priėjo prie absurdo.

(Daugiau bus)

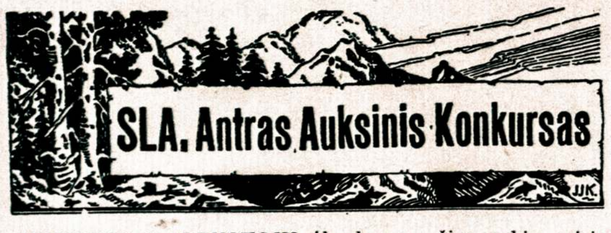

KONKURSO DARBUOTOJU PRANEŠIMAI

8 kp., Meriden, Conn., sekr.-org. J. D. Dangveckas praneša: „Musų 8-tos kuopos susirinkime gegužės 16 d. mane paskyrė dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse kaipo organizatorių. Taigi malonėkite ir mane užregistruoti kaipo konkurso dalyvį. Pažadų nedarau, bet kiek pasiseks gauti naujų narių į SLA. 8 kuopą, tiek prirašysiu."

86 kp., Pittsburgh, Pa., org D. Kvietkus rašo: „Šiuomi pranešiu, kad kuopa savo susirinkime gegužės 10 d. išrinko ir mane dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse. Nors vienas organizatorius buvo nuo seniaus, kuriuomi yra **P. Jasiunas**, bet kad vienas nedaug ką tegali nuveikti ir apeiti, todel pridėjo ir kitą organizatorių, kad daugiau naudos butų kaip pačiai kuopai, taip ir visam Susivienijimui. Todei mudu stoję darban stengsimės viens kitam gelbėti ,ir tikimės pasiekti gražių vaisių savo darbo, nes jau dabar turime penkis naujus narius. Malonėkite mus abudu įregistruoti į konkursistų eiles".

134 moterų kp., Chicago, Ill., sekr. K. Katkevičienė praneša: „Musų kuopoje viskas eina gerai ir kaip matote musų kuopa auga narėmis. O kuomet pilnai išsijudins darban musų kuopos visos penkios „O. K." organizatorės, tai tuomet pamatysite ką gali nuveikti chicagietės SLA. darbuotojos. Tikimės gerų pasekmių laike šio Antro Auksinio Konkurso".

157 kp., Yougstown, Ohio, org. M. Lukoševičius rašo: „Malonėkite ir mane įrašyti į Antrą Auksinį Konkursą, nes ir aš noriu gauti gabalėlį auksso. Žinau, kad negalėsiu pasiekti pirmos dovanos, nes musų kolonija nelabai skaitlinga lietuviais, bet padėjęs viską į šalį stoju į eiles konkursistų ir dirbsiu išsijuosęs. Taipgi mųs kuopa laikytame susirinkime gegužės 10 d. įgaliojo finansų raštininką **M. Subonį** man į pagalbą — dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse, tad gerai žinodamas gerb. Subonio didelį pasidarbavimą mųs kuopos ir viso Susivienijimo labui tikiuosi, kad jis bus didelė pagalba ir dirbsime abudu drauge apkaitę, kad kuodaugiausiai naujų narių prirašyti prie SLA. O žinote, kur dirba du, tai ne vienas".

168 kp., Stamford, Conn., sekr. J. Pocius rašo: „Kuopos pereitame susirinkime apsiėmė dalyvauti Antro Auksinio Konkurso vajui dar du geri ir gabųs darbuotojai: protokolų sekretorė **Jėva Klimienė** ir **Ignas Zamolskis**. Malonėkite ir juos įregistruoti į konkursistų eiles. Dabar pas mus eina didelės lenktynės ir aš tikiuosi, kad tas atneš nemažos naudos kaip musų kuopai, taip ir visam Susivienijimui".

176 kp., Chicago, Ill., org. J. Povilaitis rašo: „Matydamas ‚Tėvynėje', kad iš visų lietuvių kolonijų — miestų ir miestelių visi registruojasi į Antrą Auksinį Konkursą, tad ir aš negaliu atsilikti ir šiuomi stoju į konkursistų eiles. Nors aš nesitikiu laimėti didelių dovanų, bet laikau savo butina pareiga konkurse dalyvauti ir todel meldžiu ir mane įregistruoti į konkursą. Šiuo sykiu prisiunčiu ir savo įstojimą į konkursą — tris naujus narius į suaugusių skyrių ir tris narius į vaikų skyrių. Tai pradžia mano darbo, o toliaus bus daugiau".

177 kp., Milwaukee, Wis., org. Jonas Vaičekauskis praneša: „Pereitame kuopos susirinkime mane kuopa išrinko organizatorium ir įgaliojo dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse, todel malonėkite mane įregistruoti į konkurso darbuotojų eiles. Taippat nuo savęs pareiškiu, kad esu pasiryžęs pasidarbuoti SLA. labui ir jau penkis naujus narius turiu. O toliau gal pasiseks gauti ir daugiau naujų narių".

203 kp., Sebastopol, Pa., sekr.-org. Juozas Galinskas rašo: „Pereitame konkurse musų apylinkės kuopų organizatoriai gavo į kailį nuo manęs, kuomet ėjome į „bytus", tai šiame konkurse jau tos kuopos išrinko naujus organizatorius, nes senieji pabijojo vėl pralaimėti ir nestojo su manim į lenktynes. O nauji kuopų organizatoriai vėl mane pavadino lenktynių ir aš sutikau su jais eiti į „bytus". Ilgas metelis — bus didelis pulkelis ir jei negalėsiu gauti daug naujų narių į suaugusiųjų skyrius, nes pereitame konkurse netik visus vietinius lietuvius prirašiau prie SLA., bet prisėjo „vogti" ir iš apylinkių kolonijų sau naujus kandidatus, tai yra užtektinai kandidatų į vaikų skyrių. Pirmiausiai prirašiau savo abu vaiku ir bučiau prirašęs kokia 20 naujų narių, bet neturėjau aplikacijų vaikų skyriui. Toliaus dirbsiu išsijuosęs ir smarkuoliams parodysiu, kad Juozas Galinskas iš Sebastopolio nelabai ko bijo".

212 kp., Kenosha, Wis., org. A. A. Pakšys praneša: „Meldžiu įregistruoti į Antrą Auksinį Konkursą ir mane, kaipo organizatorių nuo musų kuopos. Pasistengsiu kiek išgalėdamas pasidarbuoti".

214 kp., St. Louis, Mo., sekr. Klastaitis rašo: „Musų kuopoj Antras Auksinis Konkursas prasidėjo su 1 d. gegužės. Kuopos pirmininkas P. R. Baltrušaitis atsivedė dvynukus — berniuką ir mergaitę ir pakušdomis paklausė manęs: ‚Ar neturi daugiau aplikacijų — gal aš ir daugiau išgalėsiu...' Gerai, sakau jam, kiek išgalėsi, tiek laimėsi, o aplikacijų yra užtektinai išspausdintų ir jos reikia tik išpildyti. Bene p. Baltrušaitis mano sukirsti visus kuopos narius. Bet kaip ten nebutų, jeigu kiekvienas kuopos narys per šiuos metus atsivestų prirašyti prie SLA. nors po dvynukus, tai sekančiais metais jau susidarytų didelis burys jaunuolių. Tiek teturiu šiuo kartu raportuoti iš musų kuopos konkurso darbuotės".

275 kp., Ridgely, Ill., sekr. P. Pečiokas praneša: „Malonėkite įregistruoti į Antrą Auksinį Konkursą naujai išrinktą musų kuopos darbuotoją **Antaną Latonį**. Jisai pasižada neapsileisti musų kuopos organizatorei ir sako sarmata butų vyrams pasilikti užpakaly moterų. Laikas parodys ir galėsime persitikrinti, kuris kurį paliks užpakaly savęs. O gal abudu dar energingiau sukrus darbuotis ir viens kito negalėdami pralenkti susitaikys ir dirbs bendrai".

283 kp., Coaldale, Pa., org. J. Laigonas rašo: „Malonėkite ir mane įrašyti į Antrą Auksinį Konkursą, mat aš noriu „subytit" savo dičkę kaiminką — Tamaqua koloniją. Tik niekam nesakykite, kad aš turiu prirašęs jau šešis naujus narius, o ant sekančio susirinkimo riktuoju didelę armiją mažų ir didelių prirašyti į musų kuopą. Pasekmės turi buti geros!"

297 kp., Greenfield, Mass., org. Reimondas Krukonis praneša: „Pradžioje šių metų esu išrinktas kuopos organizatorium ir dabar stoju į Antrą Auksinį Konkursą ir pasižadu pasidarbuoti sulig savo geriausių išgalių. Malonėkite mane įregistruoti į konkursistų eiles".

323 kp., Glendale, Pa. prot. sekr. Marė Liepiutė praneša: „Kuopos susirinkime balandžio 5 d. išrinko mane ir **Mildą Balčiunukę** dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse, tai malonėkite ir mudvi įregistruoti į darbuotojų eiles. Mes pasižadame pasidarbuoti kiek tik išgalėsim".

S. L. A. REIKALAI

SVARBUS PRANEŠIMAS 7-to APSKRIČIO KUOPŲ ORGANIZATORIAMS.

Kaip jau yra žinoma kuopų darbuotojams, kad SLA. 7-to apskr. 22-ras suvaž. nutarė paskelbti Vaikų Konkursą ir skirti organizatoriams dovanas po 50c. už kiekvieną jaunuolį prirašytą prie SLA. į vaikų skyrių. Dabar apskričio valdyba savo posėdyje gegužio 24 d., 1925 m., nustatė laiką minėtą konkursą tęsti per 6 mėn.

Todel sulig 22-ro suvaž. nutarimo ir apskr. valdybos patvarkymo, šiuomi oficiališkai pranešame kuopų darbuotojams, kad SLA. 7-to apskr. **Vaikų Konkursas** tęsis per 6 mėn. nuo 1 d. gegužio iki 1 d. lapkričio, 1925 m. Vaikai per kuopų susirinkimus priimti gegužio mėn. bus skaitomi pradžiai konkurso ir vaikai priimti lapkričio mėn. bus skaitomi paskutiniai, nes apskr. metinis suvažiavimas įvyks pabaigoj lapkričio mėn. ir tada dovanos bus išmokamos.

Konkurse gali dalyvauti organizatoriai visų kuopų, kurios priklauso prie apskričio ir kurie organizatoriai dalyvaus konkurse, turi pranešti apskričio sekretoriui. Visų organiz. laike konkurso be skirtumo daug ar mažai prirašys jaunuolių prie SLA. gaus mokėti pilnai 50s. iš apskričio ir dar Centras moka 25c. už kiekvieną prirašytą prie SLA. jaunuolį.

Taigi gerbiami 7-to apskr. darbuotojai, mes turime rimtai susidomėti prirašymų jaunuolių prie SLA. Antras dalykas, mes turime kuomi pasidžiaugti, nes ne vien Centras, bet ir musų apskritys rupinasi savo darbuotojais ir jau trečiu kartu skelbia konkursą. Todel gerbiami darbuotojai, visi stokime prie darbo!

Varde apskr. valdybos—

J. S. Gilvickas — sekr.,
34½ Union St., Inkerman, Pa.

SLA. 1-mo APSKRIČIO PASTOGĖJE.

Protesto rezoliuciją prieš „šventą" tėvą, už Vilniaus pavedimą Lenkijai, ir prieš Lietuvos valdžią už kankinimą mųs brolių darbininkų Lietuvoje kopijos pasiųsta Lietuvos prezidentui Aleksandrai Stulginskui Kaunan ir p. K. Bizauskui Vašingtone, taip pat lietuvių spaudai.

Gavau linksmų žinių, kad vasarinis apskričio išvažiavimas ties „Lake Side" ežeru galės buti su geru programu. Todel meldžiu visų šios apylinkės S. L. A. kuopų, kad išrinktumet po vieną narį delei pasekmingesnio prisirengimo tam išvažiavimui. Kad sutartinai dirbus, išrinktųjų draugų vardus ir adresus malonėkite kuopų sekretoriai, arba patys komisijų nariai, pranešti man, kad viskas iš kalno planingai išeitų. Taipgi buvo nutarta pereitam Frackvillės suvažiavime, tiktai protokole netyčioms aplenkta, pažymėti, mano adresas: 448 Lewis St., Minersville, Pa.

Gal nevisiems žinoma yra, kad SLA. 283 kuopa, Coaldale, Pa. ir 39 kp., Girardville, Pa., įstojo į musų apskritį, užsimokėjo už 1925 m. ir jų delegatai paskutiniame suvažiavime dalyvavo. Kiek pirmiau 147 kp., Girardville, Pa., irgi įstojo ir už 1925 m. užsimokėjo, tik delegatų dar neturėjom, bet sekančiam suvažiaviman į Shenandoah, Pa., tikimės jog broliai girardviliečiai prisiųs.

„Kur vienybė, ten galybė" draugai! Tik sunėrę rankas galėsime svietui pasirodyti ką gali SLA. nariai nuveikti!

Jaunuolių prirašinėjimas kol kas dar silpnai eina, o žinokime draugai, kad jiems priklauso ateitis ir labas musų mylimos organizacijos **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.**

Juk mes susensime, pailsime, tačiau nė vienas iš mųs nenorėtume matyt SLA. silpnėjant. Kad užtikrinus netik jo gyvybę, išmokėjimą prižadus, bet ir amžiną bujojimą — butinai turime duoti jam naujų jėgų, jaunų žiedelių, o tik tąsyk mes gėrėsimės savais nuveiktais darbais. Mokestis už jaunuolį: vaikutį-mergaitę į 1-mą laipsnį vos 39c. į 3 mėnesius, tai kaip niekis, o nauda bus iš kelių pusių didžiausia!

Į darbą gerbiami SLA. kuopų didvyriai — prie jaunuolių traukimo į musų eiles! O užtikrinu, kad ateityje jie su savo jauna energija, it pavasario paukštukai, mus linksmys!

K. Arminas,
SLA. 1-mo apskr. sekr.

SLA. 3-čio APSKR., PITTSBURGHO APYLINKĖS, KUOPŲ DOMEI.

Kurios kp. priklauso prie apskr. arba dar ne, malonėkite SLA. nariai nepraleisti šios progos, nes 3-čio apskr. suvažiavime 29 d. kovo delegatai nutarė ir iš apskričio paskyrė konkurso dovaną $25.00 ant 4 skyrių: 1-ma — $10.; 2-ra — $7.50; 3-čia — $5.00; 4-ta — $2.50 už prirašinėjimą naujų narių į SLA. 92 kp. org. D. Lekavičius iš Courtney, Pa., prisiuntė laišką užsiregistruodamas į apskričio konkursą ir pasižadėdamas pašvęsti savo atliekamą laiką ir pasidarbuoti SLA. organizacijai, prirašinėdamas narius.

Kiekvienam protaujančiam žmogui suprantama, jog SLA. yra viena geriausia del lietuvių organizacija, kaipo pašalpinė ir kiekvieno lietuvio pareiga, vedusio ar pavienio, nesilikti šiame vajuje neįstojusiam į S. L. A. narius. SLA. organizacija tai yra aprubežiuota tvirtovė kiekvienam lietuviui ar lietuvei, kurie tik priklauso prie SLA., nes čionai šelpia netik narius, bet ir narių šeimynas — našlės ir našlaičius ir tenka ne vienam našlaičiui pašalpa naudotis. Pažiurėkime gi mes į kitas organizacijas, į kurias mokestis dar didesnė, ypač svetimtaučių apdraudos kompanijas, o visokių apgaudinėjimų pamatysime — mus pačius išnaudoja. Ne vienas lietuvis sulaukęs senatvės ,ar tai kokios nelaimės suvisai negauna pašalpos. Butinai reikalinga kad kiekvienas S. L. A. kp. organizatorius su tikra energija darbuotųsi savo vietinėj kolonijoj, kad nepasiliktų nė vienas lietuvis nė lietuvė neprikalbinti į SLA. narius.

Lapkričio 30 d., 1924 m., apskričio suvažiavime buvo įnešimai apie bedarbių fondo skyrių mokamą narių liuosnoriai mokestis. Kovo 29 d. šių metų tas įnešimas delegatų tapo užtvirtintas ir buvo pažymėtas į suvažiavimo protokolą ir patalpinta organe „Tėvynėj". Taigi kuopų organizatoriai raginkite savo kuopų narius mokėti po kelis centus į tą bedarbių fondą, nes mes matome, kad bedarbės kasdien didėja ir iš tos priežasties netekius gali buti nekuriam narių ir savo mėn. duoklių į S. L. A. užsimokėti negalėtų, tai mes tokį savo draugą turime gelbėti, kad jis neišsibrauktų iš šios SLA. organizacijos.

Pittsburgho apylinkės kurios SLA. kuopos nepriklauso prie 3-čio apskričio, patarčiau nuo savęs, kad prigulėtut. Kurios yra naujai susitvėrę, ar kurios senos galime suprasti ko mes daugiaus susieisime, to geriaus veiksime del SLA. organizacijos ir del visos lietuvių tautos labo. Apskričio suvažiavimuose spręsim ir svarstysim organizacijos reikalus ir dirbsime darbą, kad butų ant sveikatos SLA. org. — be jokių ypatiškumų ir be pasigyrimų.

SLA. 3-čio apskričio posėdis įvyko 24 d. geg. Komisija peržiurėjo knygas ir perdavė naujai valdybai. Kurios kp. priklausot prie 3-čio apskr. malonėkite prisiųsti sekretoriai savo antrašus apskr. sekretorei žemiaus nuroditu antrašu.

SLA. 3-čio apskr. prot. sekretorė—

E. K. Šiurmaitienė,
15 Willard St., Carnegie, Pa.

AUKA SLA. NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ FONDUI.

SLA. 191 kuopa iš West Frankford, Ill., paaukojo 10 dol. SLA. Naščių ir Našlaičių Fondui. Pinigai pervesti minėtam Fondui, o gerb. 191 kuopai ir jos darbuotojams varde nelaimingųjų SLA. narių tariu širdingos padėkos žodį už tokią žymią auką.

P. Jurgeliutė — SLA. Sekr.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

257 kp., Peoria, Ill.

Laikytame kuopos susirinkime gegužio 19 d., 1925 m., apsvarstyta Lietuvos valdžios uždraudimas SLA. organą „Tėvynę" įleisti Lietuvon ir vienbalsiai nutarta išnešti protesto rezoliucija prieš tokį žiaurių Lietuvos valdžios žygį.

Protesto Rezoliucija delei uždraudimo įleisti Lietuvon SLA. organą „Tėvynę".

Kadangi Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kaipo tautinė apdraudos, pašalpos, labdarybės ir apšvietos nepartinė organizacija, nuo pat savo susikurimo rupinosi ir rupinasi Lietuvos reikalais ir visomis savo išgalėmis tuos reikalus rėmė ir remia moraliai ir medžiaginiai, ypač Lietuvos Nepriklausomybės kurimosi metu ir iki šių dienų Susivienijimo nariai, kuopos, apskričiai ir Seimai gausiai aukojo įvairiems Lietuvos reikalams ir pirko Lietuvos Laisvės Paskolos bonus;

Kadangi Susivienijimo organas „Tėvynė" visuomet gynė ir gina Lietuvos reikalus ir stovi sargyboje Lietuvos žmonių laisvės ir gerbuvio ir musų giliausiu įsitikinimu atatinkamai atlieka savo užsibrieštas pareigas linkui Lietuvos ir jos gyventojų; ir

Kadangi pranešė „Tėvynė" ir kiti Amerikos lietuvių laikraščiai, kad Lietuvos valdžia uždraudė įleisti Lietuvon Susivienijimo organą „Tėvynę", nepamatuotai kaltindama kaipo einantį prieš Lietuvos valstybę ir tuo budu kenkiantį Lietuvos reikalams, kas giliai užgauna ir visą musų organizaciją ir kiekvieną jos narį atskirai.

Todel Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 257 kuopa, laikytame savo susirinkime gegužio 19 d., 1925 m., apsvarstė šitą Lietuvos valdžios žiaurų ir neteisingą žygį linkui musų organo „Tėvynės" ir kartu visos organizacijos ir varde savo 24 narių vienu balsu nutarė kas seka:

1. Protesetuojame prieš Lietuvos valdžios tokį žygį, kuriuo draudžiama įleisti Lietuvon Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organą „Tėvynę" ir reikalaujame kuogreičiausiai šitą uždraudimą atšaukti, nes Lietuvoje gyvena keli šimtai Susivienijimo narių ir šituo uždraudimu jiems yra atimta galimybė gauti jų organizacijos oficialį organą ir pasekti savo organizacijos reikalus.

2. Šitą Lietuvos valdžios žygį prieš musų organą „Tėvynę" laikome nepamatuotu, neteisingu ir pažeminančiu visą musų organizaciją ir kiekvieną jos narį atskirai.

3. Protesetuojame ir piktinamės tokiais Lietuvos valdžios darbais, kuriais mindžiojama Lietuvos Konstitucijoje užtikrintos piliečių teisės: žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė ir asmens neliečiamybė ir kt. Reikalaujame, kad Lietuvos žmonėms ir spaudai butų leista reikšti vieša kritika ir valdžios darbams, nes be to tobulas valstybės tvarkymas nėra galimas.

4. Protestuojame ir piktinamės Amerikos lietuvių ir Lietuvos klerikalų partijos vadų reakciniais žygiais prieš pažangiąją spaudą ir prieš visą pažangesnį veikimą Lietuvoje. Mes skaitome, kad nevaržomas ir laisvai leidžiamas reikštis mokslas ir apšvieta yra pamatine ir vienatine sąlyga Lietuvai ir jos gyventojams pasiekti šviesesnių ir laimingesnių gyvenimo dienų.

5. Pareiškiame, kad nežiurint kokių žygių prieš mus nesiims Lietuvos valdžia ir reakcijai apaštalaujanti klerikalų partijos vadai, mes niekuomet nepaliausime rupintis Lietuvos valstybės reikalais ir stovėsime Lietuvos nepriklausomybės ir jos žmonių laisvės sargyboje ir visuomet remsime moraliai ir medžiaginiai Lietuvos žmonių kovą už jų laisvę ir Lietuvos Konstitucijoje pažymėtas teises. Pasižadame visomis išgalėmis moraliai ir medžiaginiai remti Lietuvos pažangiosios visuomenės kovą prieš klerikalizmo užmačias, prieš pasikėsinimą reakcijos priemonėmis užsmaugti Lietuvoje pažangiosios dvasios judėjimą. Ėjome ir eisime tuo keliu, kad Lieetuvoje įsigalėtų laisvė, teisybė ir teisėtumas, kad pilnoje žodžio prasmėje viešpatautų demokratybės dėsniai.

6. Šitos rezoliucijos nuorašus pasiųsti Lietuvos Seimui, Lietuvos Ministerių Kabinetui, Lietuvos Pasiuntinybei Amerikoje, Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudai.

SLA. 257 kuopos valdyba:
Pirm. — **Vincas Povilaitis,**
Sekretorius — **J. Pietaris,**
Iždininkas — **P. Bajoras.**
(Kuopos antspauda).

---

57 kp., Worcester, Mass.

SLA. 57 kp. rengia metinį pikniką birželio 21 d., š. m., ir šis piknikas yra rengiamas vienas iš įžymiausių piknikų, kokį yra turėjus 57 kp. savo istorijoj. Šis piknikas bus tuomi skirtingas nuo visų buvusių, kad jame yra rengiama įvairus programas, bus įvairių žaidimų, dainų muzikos, visokių užkandžių bei gėrimų, o prie tam, jei oras bus tinkamas — bus galima puikiai išsimaudyti, nes piknikas atsibus prie dailaus Quinigamond ežero, Worcesterio Lietuvių Apšvietos Bendrijos Parke.

Taigi po šaltos žiemos spaudimui, sužibėjus malonios saulės spinduliams ir atsigavus visai gamtai, kuri buvo prispausta šalto oro, ir mes, miesto gyventojai turėsime progos išeit pakvėpuoti tyru oru ir paklausyti dainų tų linksmų giesmininkų. Todel visi miesto lietuviai, kaip Worcesterio, taip ir apylinkės, bukite aukščiau minėtame piknike, o labiausiai turite atminti SLA. 57 kp. nariai ir eidami į šį pikniką atsiveskite ir savo draugus.

J. V. Mikelaitis,
57 kp. korespondentas.

---

177 kp., Milwaukee, Wis.

Geg. 5 d. laikytam kuopos susirinkime neatėjus organizatoriui A. K. jau per kelis mėnesius, tai jo vieton tapo išrinktas J. Vaicekauskas, kuris apsiėmė dalyvauti ir Antrame Auksiniam Konkurse. Bet mųs visų yra pareiga pagelbėti org. prirašyme naujų narių, kad ir šitą sykį pralenkus visas kitas Wis. valstijoj SLA. kuopos gavime naujų narių.

Taipgi kuopos piknikas įvyks 21 d. birž., Polish Sharp Shooters Parke. Taigi malonėkite visi dalyvauti ir pažįstamus atsivesti, nes vėliaus gailėsitės, jei praleisite šią progą gražiai pasilinksminti. Daržas randasi prie College Ave., 4 blokai nuo Howell Ave. į vakarus, North Shore Line lokal karai prieina prie pat parko.

Sužinojus, kad St. Beržienė prisirašė prie SLA. 133 kuopos, So. Milwaukee, Wis., nutarta vienbalsiai, kad kuopos valdyba parašytų protestą SLA. Pild. Tarybai, kad toki nariai, kaip S. B., nebutų priimami prie SLA. kurie yra skolingi kuopoms ir bando prie kitų S. L. A. kuopų prigulėti. Tuomet J. A. B. ėmė aiškinti, esą turite paduoti į valdišką teismą, nes niekad galo nebus, bet pasirodžius, kad sunku kas gauti valdiškame teisme, o tik kuopai iškasčių bus, palikta galėje aukščiau minėtas nurimas.

Vl. Valatkevičius,
SLA. 179 kp. koresp.

PROTOKOLAS

SLA. 2-ro apskričio kp. delegatų suvažiavimo, laikyto geg. 24 d., 1925 m., Lietuvių Auditorijoj, 3131-35 So. Halsted St., Chicagoje.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirm. P. J. Petronis, 12:25 val. dieną.

2. Paskirta mandatų sutvarkymo komisija iš: J. Šarkiunas, K. Turulis ir P. Babelis.

3. Iššaukimas delegatų — dalyvavo sekamai:

SLA. 36 kp. — dalyvavo 16 del., neatsilankė — 10.

SLA. 63 kp. — dalyvavo 7 del., neatsilankė — 3.

SLA. 89 kp. — dalyvavo 2

del.

SLA. 109 kp. — dalyvavo 1 del.

SLA. 122 kp. — dalyvavo 8 del., neatsilankė — 6.

SLA. 125 kp. — dalyvavo 2 del.

SLA. 129 kp. — dalyvavo 6 del., neatsilankė — 3.

SLA. 134 kp. — dalyvavo 4 del., neatsilankė — 3.

SLA. 139 kp. — dalyvavo 17 del.

SLA. 176 kp. — dalyvavo 2 del., neatsilankė — 1.

SLA. 178 kp. mandatas priduotas, bet delegatas neatsilankė.

SLA. 185 kp. — dalyvavo 5 del., neatsilankė 6.

SLA. 194 kp. — dalyvavo 8 del.

SLA. 208 kp. — neprisiuntė mandato ir nebuvo delegačių.

SLA. 226 kp. — dalyvavo 7 del., neatsilankė — 2.

SLA. 255 kp. — dalyvavo 2 del.

SLA. 300 kp. — neprisiuntė mandato ir nebuvo delegatų.

SLA. 289 kp. — dalyvavo 4 del.

Kuopų buvo išrinkta 126 del. Atsilankė — 91, neatsilankė — 35. Su apskričio valdybos nariais sprendžiamais balsais buvo 94 delegatai.

4. Apkalbėta 36 ir 226 kp. neužsimokėjimas duoklių į apskritį: 36 kp. delegatai paaiškino, kad tas įvyko del mirties fin. rašt., o 226 kp. prižadėjo tuoj čia pat užsimokėti, kuomet atsilankys ižd. Abiem kp. suteikta sprendžiamas balsas.

5. Tvarkos vedėju nominuota: P. J. Petronis ir Vaidyla. Petronis gavo 49 balsus, Vaidyla 23. Tvarkos vedėju išrinkta P. J. Petronis.

6. Spaudos, įnešimų ir rezoliucijų komisijon nominuota ir balsuota sekamai: J. Šarkiunas — 46 balsus, H. Labanauskas — 13 balsų, K. Turulis — 52 balsu, F. V. Andriulis — 20 balsų ir p. Babelis — 45 balsus. Išrinkta: J. Šarkiunas, K. Turulis, P. Babelis. Maršalka paskirtas J. Klastauskas.

7. Skaitytas protokolas ir priimtas vienbalsiai.

8. Valdybos raportai:

a) Pirm. raportas: Apskričio valdyba veikė pagal išgalės. Laikyta 5 posėdžiai, vienas bendrai su biznio komisija. Išvažiavimui skirta iš iždo $15.00. Rašynėta į organą „Tėvynę" agitatyviški ir atmušimui užpuolimų ant SLA. 2-ro apskričio, bet nevisi tilpo organe, todel vienas buvo pasiųstas į pašalinę spaudą.

b) Sekretorius pranešė, kad visi apskričio nauji tarimai buvo pasiųsti kp. Gauta 8 kalbėtojai, kurių vardai ir jų temos pasiųsta kp. pasirinkimui.

Prie apskričio kp. nesumažėjo, nes nė viena neatsisakė, nors 4 kp. dar yra neužsimokėjusios. Tuom pat kartu į apskritį įstojo tvirta su 140 narių SLA. 122 kp. Susirašinėjimui su kp. parašyta 92 laiškai. Kp. visos darbuojasi, apmirusių kp. nesiranda. Prieš šį suvažiavimą, kas tai per „Varpą" šaukė delegatų konferenciją, su kuria valdyba nieko bendro neturėjo ir kokiems tikslams tas buvo daroma, tai tik suvažiavimas galės spręsti, nes tenai buvo kviečiama tik tam tikri delegatai.

c) Iždininkė E. Mačenskienė raportavo, kad iš pereitų metų iždė buvo $114.58. Pradžioj šių metų įplaukė $15.15. Išmokėta yra $34.00. Lieka iždė $95.73. Pinigai padėti į Roseland State Bank ant ižd. ir sekr. vardų.

d) Org. pranešė, jog organizatorių susirinkimas buvo sušauktas 26 d. balandžio, kuriame organizatoriai nutarė laikyti susirinkimus 3 kartus į metus. Nutarta reikalauti, kad butų surengtas rudenyje maršrutas jaunuolių prirašinėjimo klausimu; org. aptarė ir budus įtraukimui ir čielų pešelpinių draugijų į SLA. Paaiškino apie prirašinėjimą jaunuolių į SLA. vaikų skyrių.

Valdybos raportai priimti vienbalsiai.

9. Komisijų raportai:

a) Konkurso dovanų skyrimo komisijos vardu pranešė V. Andriulis, kad konkurso dovanos išspręstos sekamai: Pirma dovana — SLA. 134 kp., antra ir trečia SLA. 139 kp. organ. M. Užunariui. (Šitas raportas yra tilpęs „Tėvynėje", todel smulkmeniškai neatkartosiu).

b) Išvažiavimo komisijos vardu pranešė P. V. Žalpis, kad išvažiavimas su serijomis rengiamas rugpiučio 2 d., Beverly Hills miškuose. Serijų padaryta 150. Pelnas skiriamas sekamai: 15% kp., kuri kiek parduos; 1/3 pelno nuo serijų eis į Našlių ir Našlaičių Fondą, o kitas pelnas eis į apskričio iždą. Dovanų yra — 10. Daugiausiai dovanų davė SLA. 89 kp., iš East Chicagos. Iš apskričio iždo paskirta $15.00 pinigais. Raportas priimtas.

10. Užgirta org. reikalavimas surengti maršrutą rudenyje. Laikas ir jo rengimas pavesta apskričio valdybai.

11. 226 kp. paduoda sekantį reikalavimą:

„SLA. 226 kp. reikalauja, kad pereitos konferencijos tarimas apie rėmimą vaikų draugijėlių butų atšauktas, nes SLA. kp. ir apskričiai gali remti tik S. L. A. globoj esančias vaikų draugijėles".

Kadangi pasirodė diskusijose, kad daugelis klaidingai suprato rėmimą minimų draugijėlių, nes tai nėra užbėgimas už akių gavimui į SLA. narių, bet tai yra gera priemonė juos įtraukti į šią organizaciją. Dalykams paaiškėjus balsuota: už atšaukimą 10 bal., prieš — didžiuma. Reikalavimas atmestas.

12. Antras 226 kp. reikalavimas:

„SLA. 226 kp. reikalauja, kad butų atšauktas iš savo vietos apskričio sekretorius, nes negali buti organizacijos viršininku ne narys tos organizacijos — sekretorius nebuvo konferencijos delegatu".

Kadangi tas reikalavimas prieš apskričio konstituciją, tai delegatai pasipriešino jo svarstymui (konstituc. leidžia ir buvusiai valdybai vėlei buti valdyboje išrinktais, nors ir nebutų delegatais). Pirmininkui pareiškus, kad jis skaito reikalavimą paduota per 226 kp. prieš apskričio konstituciją ir todel jis nebus svarstomas. Dr. A. Montvydas pakilęs pareiškia, kad 226 kp. pasitraukia ir kvietė kitų kp. delegatus pasekti jį. Pasidaro betvarkė iki išeina 6 226 kp. delegatai ir dar keli — viso apie dešimts, bet kiti tuoj sugrįžo. Visi delegatai pareiškė pasipiktinimą ardymu suvažiavimo.

13. Skaitoma rezoliucija prieš Lietuvos valdžią už neįsileidimą „Tėvynės" ir abelnai už laisvės varžymą. Įnešimas pataisyti rezoliuciją, kad butų protestas vien už neįsileidimą „T.". Pataisymas prie pataisymo, kad priimti tuo klausimu SLA. 1-mo apskričio pirmą rezoliuciją. Po diskusijų didžiuma balsų priimta originalė komisijos rezoliucija.

14. Skaitoma rezoliucija prieš apskričio darbuotės trukdytojus. Rezoliucija priimta didžiumos prieš 1 balsą.

15. Serijų pardavinėjimą kp. išdalinti proporcionaliai. Priimta didžiumos.

16. Nominuota ir balsuota vietos sekamam suvažiavimui. Cicero gavo 30 balsų, Roseland — 18 balsų, Bridgeport — 7, Town of Lake — 5 balsus, Melrose Park — 2 balsus.

Didžiuma balsų išrinkta vieta sekančiam suvažiavimui — Cicero, Ill.

17. Suvažiavimas likos uždarytas per pirm. P. J. Petronį 5 val. vakare.

Pirm. — P. J. Petronis,
Sekr. — M. Bacevičius,
10718 Prairie Ave., Chicago, Ill.

SUVAŽIAVIMO PRIIMTOS REZOLIUCIJOS.

Protestas Lietuvos Valdžiai.

Kadangi Lietuvos valdžia neįleidžia Lietuvon darbininkiškų laikraščių ir jau uždraudė SLA. organą „Tėvynę" įleisti;

Kadangi tokis jos piktas žygis daro didelę skriaudą musų organizacijai ir visai pažangiąjai lietuvių visuomenei Amerikoje, taipgi atima teises ir laisvę Lietuvos žmonėms pasirinkti laikraščius, koki jiems patinka ir kadangi tuomi vykdoma Lietuvoj carizmas,

Todel mes delegatai, atstovaudami 1,503 SLA. narius, SLA. 2-ro apskričio suvažiavime, laikytam gegužio 24 d., 1925 m., Lietuvių Auditorium svetainėj, Chicago, Ill., griežtai protestuojame prieš tokį reakcingą žygį ir reikalaujame:

1. Atšaukti uždraudimą įsileisti SLA. organą „Tėvynę" Lietuvon;

2. Nuimti uždraudimą nuo visų darbininkiškų laikraščių;

3. Duoti Lietuvos darbininkams pilną laisvę organizuotis politiniai ir ekonominiai, leisti savo laikraščius ir laisvai laikyti susirinkimus. Mes taipgi raginame visas SLA. kuopas protestuoti prieš dabartinę Lietuvos valdžią ir reikalauti atšaukti uždraudimą Amerikos lietuvių spaudos neįleisti Lietuvon; taipgi suteikti Lietuvos darbininkams pilną laisvę spaudos, susirinkimų ir organizavimosi.

Nutarta šią rezoliuciją pasiųsti Lietuvos prezidentui, Lietuvos Atstovui Vašingtone ir spaudai.

Pasmerkimas SLA. Ardytojų.

Pastaruoju laiku tuli žmonės, po priedanga „tautos labo", kėsinasi ardyti SLA. 2-rą apskritį. Jie daėjo iki tiek, jog laikraščio „Varpo" NN. 17 ir 18 šaukė 2-ro apskričio tulų delegatų konferenciją prisirengimui triukšmuoti reguliariame suvažiavime. Kadangi tokis jų elgėsis kelia nariuose neapykantą ir ardo vienybę ir,

Kadangi tai priešinga SLA. taisyklėms ir tvarkai ir kenkia jo gerovei.

Todel SLA. 2-ro apskričio suvažiavimas, laikytas gegužio 27 d., 1925 m., Lietuvių Auditorijos svetainėje, griežtai pasmerkia tokius ardytojus ir laikraštį, kuris talpina ar talpins atsišaukimus tų slapyvardžiais prisidengusių ardytojų.

Suvažiavimas taipgi pataria apskričio valdybai stengtis surasti kas yra tie griovėjai ir visų narių žimiai paskelbti organe „Tėvynėj".

Pasirašo spaudos ir rezoliucijų komisija:

K. Tarulis,
J. K. Šarkiunas,
P. Babelis.

Redakcijos pastaba. Už pastarąją rezoliuciją Redakcija atsakomybės neima ir ją talpiname vien delto, kad tai yra apskričio oficialis nutarimas. Šitoj rezoliucijoj net ciniškai pareiškiama, kad neva apskritys ardoma del „tautos labo", tuo tarpu-gi visi žino, kad vaidai apskrity kilo vien delto, kad apskričio valdonai pertoli nuėjo beapaštalaudami savo partijos reikalams. Todel kiti SLA. nariai, negalėdami ilgiau pakęsti politikierių užmačių SLA. 2-ro apskričio gyvenime, pradėjo kovą su jais del paties SLA. labo, o ne del kokių ten „tautos ar kitų labų". Todel šiame atsitikime ir „ardytojų" vardas primesti tik vienai pusei — tai pusei, kuri kovoja prieš nešimą partijų politikos į SLA. 2-ro apskričio gyvenimą, yra neteisinga.

Pradžia darbą gaišina ir kuomet žmogus pradeda darbą, tai galima skaityti pusiau atliktu darbą.

o * o

Juo tuštesnė galva, juo lengviau ją pripildyti karštu oru.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y
Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave. Philadelphia, Pa

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y
B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave, New Britain, Conn
K. Strumskis, Box 324, Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St. Chicago, Ill
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill
Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St. Baltimore, Md
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y
M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St. Chicago, Ill

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y
S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

VALUATION REPORT
Of Dec. 31, 1924 to the Insurance Depts.

VALUATION EXHIBIT
Assets — Actual and Contingent.

Present mid-year value of future net contributions	$1,748.234
Admitted assets, less $138,492 — General or expense funds, sick and accident funds and special funds not available for claims	512.542
Total	$2,260.776

Liabilities — Actual and Contingent.

Present mid-year value of promised benefits	$2,137.250
Liabilities of Mortuary or Benefit funds	18.255
Total	$2.155.505

Ratio per cent of Assets — Actual and Contingent — (item 38) to Liabilities — Actual and Contingent — (Item 51).	Dec. 31, 1924	104.88%
	Dec. 31, 1923	104.04%
	Dec. 31, 1922	104.80%
	Dec. 31, 1921	102.98%
	Dec. 31, 1920	102.20%
	Dec. 31, 1919	101.91%

The above valuation indicates that, on the basis of the N. F. C. table of mortality with interest at four per cent, the future assessments of the above society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of $105,271 (or 104.88%) over and above the statutory standards.

STATE OF NEW YORK
County of New York } ss.:

William H. Gould, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary (accountant) who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of the LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA as of Dec. 31, 1924 and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

W. H. GOULD
(Signature of Actuary)
L. McBRIDE
(Notary Public)

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po	$1.50
Mažesni Auksiniai	.75
Paauksuoti	.50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00 ir 75c.; paauksuoti—po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po	$3.00
Geležinės Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą	$5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabrieztus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

APIE MUSŲ KALBĄ

(Prof. K. Bugos Atminčiai).

Rašo V. F. JANKAUSKAS.

(Tąsa)

Pasikalbėjimas šiuose dalykuose suvis neturėtų kam nors suteikti supratimą, kad yra mėginama mažinti keno nors darbas. Ne tame yra mano tikslas. Musų kalbos žinovai dabar taiso, mėgina atvesti ją ant tikrojo kelio, todel turėtų buti kuoplačiausia iškratinėjama musų spaudoje jos įvairybės, kol jos žodžiai nebus nustatyti, nors laikinai gal, musų tautiniame žodyne, o jis tai ir rašomas dabar Kaune.

Pabaigę pasikalbėjimą „Kalbos ir Senovės'' pratarmės, prieiname prie paties veikalo žingeidaus turinio, kuris yra taip didokas, kad nemėginsiu jį kliudyti smulkmenomis, gal tik nurodydamas, kad musų žodžiai senovėje nebuvo tariami taip minkštai, kaip nuolat musų šiandieninė kalba mėgina juos suminkštyti rašyboje.

Prof. Buga nurodo labai įdomią latvių kalbos apsiypatybę, kad ji apie 1,200 metų savo garsais (fonetika) niekuomi nesiskyrė nuo šių dienų kalbos. Latviai dažnai sako, kad jie daug ką priėmė nuo vokiečių, bet pasirodo, kad jų kalbos garsai pasiliko čieli. Toliaus seka:

„Zarasai (Ežerenai) ir jų įkurėjai seliai. Lietuvos vietų vardai — nelaimingiausias viso pasaulio ‚sutvėrimas'. Kas jų nėra taisęs!'' Trisdešimt metų atgal aš girdėjau žemaitį sakant *ažaras,* ir mano gimtinėje ažeras, o dabar priimta ežeras. Aš vis laikausi musų žmonių kietojo tarimo ažeras. Žymų lenkų „ganie'' peikti; girdėjau gaelių sakoma ne buk „piktiš'', reiškia piktas. Apie gonys, gone ilga pasaka. Jei buvo selų tautelė, jų kalba negalėjo ką daug skirtis nuo musų. „Biaurus'' ar „bjaurus'', čion galima sakyti ko tvirtesnis garsas to klaida bus menkesnė, nors tariam jau bjaurus, o buvo kada tai „baurus''. Dabar kepurė— buvo „kapurė'' ir dar tvirčiau tariama.

Menkai kas rašyta apie žodį „Romuva'', „Romow'', „Romowe'', „Ramava'' — ramumas. Tas vienas iš svarbiausių žodžių musų tautai vos tik puslapį užima, o „skriauda'', suvis aiškus žodis musų kalbai užima tris puslapius. Žinoma, turint taip menkai pagalbos, kaip prof. Buga turėjo prie šio darbo, negalima buvo vesti tolimus ieškojimus ir išaiškinimus, o vėl tas gal nebutų patikę musų šių dienų valdžiai. Buvo mėginta tą žodį aiškinti kitose kalbose, pasirodė negalima, o musų kalba tik vienintėlė tą slaptą ir įdomų žodį gali išrišti. Tą pat galiu pasakyti ir apie keturiolikto amžiaus Vilniaus šventoves, kunigo titulą „žinčių'', kurio reikšmė tik iš dalies pasisekė filologams paaiškinti. Kaip kamienas suminkštėjo iš „kamenas'', taip mėnasiena iš „mėnasena''.

Toliaus seka ginčai link Vaižganto kalbos kritikos. Čion mat ir pasirodo, iš priežasties kritikos, viena iš įdomiausių dalių rašto savo rinkiniu žodžių, kurie nėra visiems aiškųs rašyboje: supuoklės, supynės, svietas, riba, sarmata, sarma, sarmojus, virdis, virdyti, priepuolis, greičiau, bobelė, užmušė, nukovė, nudėjo, užginti. Čion prof. Buga vis prisilaiko žmonių naudojamų žodžių, nors kiti rašėjai mėgina juos nuolat pamainyti suvis kitokiais, musų kalbai netinkančiais, i. e. vietoje *užmušė* mėgina primesti mums visur *nukovė, nudėjo,* nes manoma, kad net ir užmušė paeina iš slavų kalbos. Nereik nė kovos kad užmušti. Subti ar supti, galime geriaus supynėje, nė kaip subuoti subuklėje. Sarmata, nežiurint kas naudoja, yra musų žodis. Sarmojaus nebuvau girdėjęs, be galo svarbus žodis.

Dievų vardai *Patrimpas, Potrimpas* ar *Potrimps, Natrimps, Notrimps* (šnektose) ir *Autrimps* „kalbininkui nėra įtartini'', (Prof. Buga sako). Čion taipgi mini žodį, labai įdomų *„no-maytis''* (Elbingo miesto žodinėlyje) — meitelis. Gal svetimtaučiams kalbininkams tie žodžiai nėra aiškųs, ar suvis nesuprantami, bet kur-gi musiškiai žinovai? Tas pats atsikartoja ir su dievais *Pikulas* ir *Patulas.* Tas pats su *Kurka, Krive-Kriwaitis, Paniabude.* O kiek daug musų kalboje medžiagos, pavizdžių visur! Vėliaus randasi paurų dievai *Aušantas, Gardaitis,* žodis *„Waidelotte'',* dievai *Vilvytas, Zvaigštikas,* jotringų *Panikas* ir *Ukapirmas.* Niekur, o niekur nepasekta musų kalbos turtingas turinys, o apie jos gilias slaptybes — nėra nė ką kalbėti.

Kitų žodžių rinkimuose, jų pavizdžiuose, paliginimuose padėtas milžiniškas darbas. Tiek daug jų surinkta, taip turtingi ir ilgoki paliginimai! Kiek tai darbo tas musų tautos darbštusis prof. Buga padėjo vien tik šiame veikale! O kad jis butų turėjęs gana gerų pagelbininkų, butų dar gražiau, dar sistemiau ir turtingiau mus apdovanojęs, nė kaip jo sveikata ir musų, Lietuvos, šiandieninės valdžios tikrai svarbiems reikalams skupumas jam daleido. Lietuvos valdžia nedavė šiam veikalui nė geros popieros!

Man ypatingai jo darbas yra brangus, nes gal tik vienas prof. Buga, iš musų visų kalbininkų, nuolat gynė savo žmonių tyrą kalbą ir mėgino nedaleisti musų kalbos rašyboje žodžių, kurie kitų žinovų ir rašėjų buvo padirbti, nukalti, be jokios priežasties, be jokio mąstymo. Gaila, kad neturiu „Kalbos ir Senovės'' antrosios dalies. Susipažinus dabar šiek tiek su musų kalbos žinovų darbo budu, nors labai trumpai, mes prieiname prie gerb. prof. Bugos musų tautai svarbiausio veikalo, „Lietuvių Kalbos Žodynas'', kuriam jis buvo pasišventęs.

Su žodynais jau musų žmonės gerokai apsipratę, ypatingai naudojanti svetimas kalbas, kaip anglų Amerikoje, mes turime labai pavizdingus veikalus tos rušies. Nežiurint kad Anglai turtingi žmonės, didelį skaitlių augštųjų mokyklų turi, kad jų kalba išsiplatinusi po visą svietą, kad jų kalbos labai dideli žodynai buvo išleisti, panaujinti, taisyti daugel sykių. Jie dar tik dabar pradėjo tyros anglų kalbos žodyną ruošti, kuris nurodys pradžią, kilmę jos žodžių. Ar jiems tas pasiseks, be žinojimo aiškiai tų kalbų, su kuriomis anglų kalba drauge augo, mainėsi, sirgo kalbų sopuliais, klaidingais manymais, mes pamatysime tik tada, kaip šis milžiniškas darbas išeis už kelerio metų iš spaudos Londone. Paprastam žmogui tokis žodynas nėra reikalingas. Jis bus daugiaus kalbų žinovams paskirtas ir, be abejo, turės nurodymus kur kiekvienas įdomus žodis ar jo kilmė buvo gauta, tokiu pat budu kaip yra daroma kalbų tyrinėtojų savo sistemoje. Nors jų ir šios dienos žodynai parodo gana plačiai tuos dalykus su kitų kalbų užrašais, kas yra labai naudinga ir rašyboje reikalinga. Jie stengsis ypatingai anglo-saksų kalbą nagrinėti daug smulkiaus, nė kaip buvo daryta pirma. Anglų kalba iš daugelio pusių turėjo svetimas įtekmes tokiu pat budu, kaip ir lietuvių kalba. Nežiurint ant tų įtekmių, jos abi prisilaikė savosios kalbos ligi tam laipsniui, kad beveik visi senovės žodžiai, kuriuos žmonės naudojo, pasiliko beveik suvis gryni.

Romėnai nors laikė angliją keletą šimtų metų, jie auglo-saksų kalbą panaikinti negalėjo. Čion mes turime žinoti, kad senovės Romėnų kariuomenė, laikanti Angliją, pati negalėjo visa mokėti nė lotynų, nė italų kalbų, nes buvo Romos cezariai, kurių pačios tų kalbų nemokėjo ir, rodos, net ir cezariai, viens ar kitas, tų kalbų nemokėjo. Turbut jie turėjo kalbą, kuri nebuvo tolima nuo anglų kalbos. Musų žmonės, jie tolinosi nuo rusų kariuomenės ir pajėgė savo kalbą nesuteršti svetima, o žiloje senovėje ji pati budama plačiai įtekminga skolino savo žodžius kitiems. Mes juos galime dabar rasti suvisai netikėtose vietose ir labai toli nuo savo tėvynės.

(Daugiau bus).

Žmonės paskirstomi į gerus ir blogus, vienok šitą paskirstymą daro gerieji žmonės.

o * o

Mirdamas turtuolis nepaliekа daugiau už vargdienį — jie abu palieka viską.

o * o

Žmonių apsauga yra paties Dievo įstatymas.

o * o

Tie juokiasi, kurie išlošia.

Amerikiečiai Kurkite Lietuvos Prekybos Laivyną

Rašo *St. Miliauskas.*

Kaip Klaipėda buvo atgauta, tai visa lietuvių tauta šaukė „valio''! Tuo ir pasibaigė. Visi žinojo, kad šalis be juros ir uostų, tai įnamis svetimam bute. Rodos tauta jau turėjo susirupinti savo prekybos laivyno įkurimu, bet viskas gražiais žodžiais pasibaigė. Klaipėdos uostas pilnas svetimų laivų, o savieji ir manyti nemano greičiau įsigyti savo laivyną. Lietuvoj tie, kurie pinigų turėjo, juos sudėjo į įvairias pramones bei prekybos įstaigas, o amerikiečiai, kurie pinigų turi, sėdi ramiai ir keikia Lietuvos valdžią del nepasisekimų Lietuvoje, kurie tankiausia pasireiškė ne valdžios biurokratingumu bei krikščionių politika, tik ačiu savo neišmanimui daugiau sudėtingą biznį ar pramonę vesti. Tai buvo tikroji priežastis visų nepasisekimų. „Drobiečiai'' rimčiau ir su didesniu protu audimo fabriką kurė ir jis šiandien puikiai gyvuoja, dirbdamas dieną ir naktį, o valdžia kiek tik fabrikas įgali darbo duoda. O juk ir „Drobiečiai'' tie patys amerikiečiai.

Dabar klausimas laivyno. Kaip jį sukurti ir kas jį turėtų valdyti? Taip sau kurti vėl bendroves ir krauti pinigus butų didelė klaida; bendrovių direktoriai, užsidėję sau astronomiškas algas, tuoj bendrovių kapitalą perpumpuotų į savo kišianius, kaip tatai ir dabar daroma su amerikiečių bendrovėmis Lietuvoj, išskiriant „Drobę''. Vėl akcininkai butų apvilti. Jeigu kas, pakilus upui, ir šoktų tokias bendroves kurti, amerikiečiai ant tos meškerės lengvai neturi pasiduoti. Laivyną reikia kurti visai kitais pamatais — pamatu nuosavybės įdėjusio kapitalą, kur savininkas savo akia tą turtą ir prižiurėtų, juo vadovautų. Daug brolių amerikiečių yra tarnavusių Amerikos karo laivyne jurininkais, jiems dabar lieka tik išeiti škiperių mokyklą, arba tiesiog korespondencinius teorijos kursus „Ocean Navigation'', kad įgyti laivų vedžiojimo teisę. Tokių be abejo jau dabar Amerikoje yra; tada, kuomažiausia kurti bendrovių, bet atskiri žmonės turėtų pirkti laivus ir patys plaukioti pasisamdžius škiperį.

Garlaivius įgyti vienam žmogui yra sunku, nes daug kapitalo reikia, bet pirkti buriniai — motorinius škunerius gali kiekvienas, kurs turi apie 5,000 dolerių. Toki škuneriai nuo 300 iki 1,000 tonų krovimo, turėtų Klaipėdoj begales darbo.

Juk buti laivo kapitonu, nereikia jokio amato mokėti, reikia tik buti išėjusiam „High School'', paskui žinoti jurų signalus, mapas, terptautines taisykles ir principus plaukiojimo buremis. Tą visą galima atsiekti pasiėmus plaukiojimo kursus, o tuo labiau jau nesunku tam, kas buvo jurininku. Išėjus kursą dar plaukioti per tam tikrą laiką jurų įstatymais yra užginta, nes nemokėdamas laivų vesti, ištikus audrai gali laivą paskandinti, statant į pavojų žmonių gyvybę, bei turtą. Teises kapitono suteikia plaukiojimo laikas. Porą metų paplaukiojęs su turinčiu teise plaukioti, pats gauni laipsnį kapitono ir jau savystoviai gali plaukioti. Neturint teisės, nors ir mokslas išeita, reikia samdyti škiperį.

Jeigu amerikiečiai gali po kelis automobilius turėti, tai bepigu ir laivą įsigyti. Bet automobilis pelno neduoda, o tik nuostolius, tada kai jurų laivas nuolat neša didelį pelną.

Yra, sakysime, šeimynoje sunus baigęs „High School'ę'' ir rengiasi jau ištautėti ir patapti savo tėvams svetimu — pirk jam tėvai škunerį kokių 500—1,000 tonų ir pasamdęs įgulą siųsk į Klaipėdą. Čia laivą prirašysi prie Klaipėdos uosto, ir tegul sunus, budamas faktinu šeimyninku laivo, paplaukioja po komanda prityrusio škiperio porą metų. Jis susidurs Europoj su lietuviais, ir kitomis tautomis, pataps protingu ir rimtu laivo kapitonu pamylėjęs šią garbingą profesiją ir kada už poros metų sunus aplankys Ameriką su nuosavu laivu po Lietuvos vėliava, pamatysi tėvai ir motin, kad turi kuo pasididžiuoti, gi visai nebus prošalį ir savo asmenį įkrauti į nuosavą laivą ir padaryti ekskursiją į Europą.

Brangesnį ir didesnį laivą galima pirkti susidėjus dviem-trim žmonėmss ir patiems pabandyti pabuvoti juroj.

Plaukiojimas po pasaulį yra įdomiausias užsiėmimas ir žmogus pabuvęs juroj ir pamatęs kokis plaukiojimo darbas yra garbingas, įdomus ir naudingas, vargu ilgai ant kranto ištvers. Tai yra taisyklė.

Kokių 50 škunerių dabar turėtų nuolatinio darbo Klaipėdoj. Gi kaip musiškiai paplaukios ant mažų burinių laivų, surimtės, supras juros biznį, tada bepigu bus kurti laivų bendroves ir didelius garlaivius įsigyti.

Amerikiečiams ypač lengva patapti gerais jurininkais, nes jie moka auglų kalbą, kuri yra juros kalba. Kitų kalbų visai nereikia mokėti. Su anglų kalba ant viso žemės kamuolio žmogus jausis lyg namie. Užtai gi amerikiečiams reikia čiupti Klaipėdos jurą ir griebtis vadovaujančių rolių. Nuolat darbininkais dirbdami amžinais vargšais busite. Dabar yra puikiausia proga amerikiečiams patapti garbingais juros vadais.

Taigi čiupkite jurą broliai!

Kaunas, 22—IV—25 m.

Lietuvos Cenzoriui ir Jo Autoriams

(Šiuo, kas telpa žemiau, reiškiu simpatiją „Tėvynei'' ir pasipiktinimą Lietuvos cenzoriui, įžeidusiam Lietuvos ir lietuvių garbę akyse kulturingų amerikonų, parodžiusiam savo tamsumą ir fanatizmą kišimu savo nosies net į laisvą Ameriką).

PASTABA.

Joseph Pulitzer yra įsteigęs fondą prie Columbia Universiteto, iš kurio kasmet išmoka dovanas pasižymėjusiems Amerikos rašytojams visose literaturos šakose. Už geriausį 1923 metų editorialą, užvardintą **„Susirupinusiam Draugui''**, Pulitzerio dovaną $500 gavo William Allen White, redaktorius „Emporia Gazette'', išeinančio Emporia, Kansas.

William Allen White patalpino tą editorialą savo redaguojamam laikrašty tuomet, kuomet jį teismu persekiojo jo senas draugas Kansas valstijos gubernatorius Henry Allen už įdėjimą kortos jo laikraščio raštinės lange, kurioje jis reiškė simpatiją streikuojantiems geležkelio dirbtuvių darbininkams. Gubernatorius skaitė, kad ta korta prieštarauja Kansas valstijos Industrijos Reikalų Teismo (priverstinos Arbitracijos) įstatymui ir jį areštavo. Ve tas Editorialas:

SUSIRUPINUSIAM DRAUGUI.

Tu man sakai, kad įstatymai yra aukštesni už žodžio laisvę. O aš tau atsakau, kad tu negali turėti išmintingų įstatymų, nei liuosai įvygdinti tuos išmintingus įstatymus, jeigu nėra laisvo išreiškimo žmonių išminties — ir, ant nelaimės, jų neišminties sykiu su ja. Bet jei bus laisvė, neišmintis mirs nuo savo pačios nuodų, o išmintis gyvuos. Toki yra žmonijos istorija. Tai darodymas žmogaus giminingumo su Dievu. Tu vėl sakai, kad laisvė žodžio yra ne krizio laikui, o aš tau atsakau, primindamas karčią tiesą, kad tik tai laike krizio laisvė žodžio yra pavojuje. Niekas jos nekliudo ramiu laiku, nes tuomet ji nereikalinga. Ir priešingai yra taipgi tiesa: vien tiktai tada, kada laisvė žodžio yra suminta, ji yra reikalinga, ir kuomet ji yra reikalinga, ji yra gyviausis teisių reikalas. Ramybė yra gerai. Bet jei tau rupi ramybė atsiekti su pagalba prievartos ir be laisvo svarstymo — be laisvo žodžio tiksliai, padoriai ir tvarkiai išreikšto — tavo paisymas teisių yra menkas. O ramybė be teisių yra tyranija, nežiurint kokiais gražiais žodžiais tu ją neužglostysi ir tikslo svarbumu nesidangstysi. Ši valstija šiandien yra didesniam pavojuje nuo priespaudos, negu nuo riaušių. Ir riaušės, tikrenybėje, yra tai priespaudos kudikis. Kas kovoja už teises, tas gelbsti palaikyti ramybę, o kas mina teisių ieškojimą, blaivai daromą vardan ramybės, tas tik niekina ir ardo ramybę ir naikina prakilnumą žmogaus širdyje, kurį jam Dievas įdėjo, kuomet mums davė žmoniškumą. O kuomet prakilnumas tampa pas jį sunaikintas, tuomet brutalas sutinka brutalą abiejose linijos pusėse.

Delto, mielas drauge, prašalink beimę iš savo širdies. Ši tauta išliks, ši valstija tarps ir tvarkųs gyvenimo dalykai eis savo keliu pirmyn, jeigu tik žmonės galės išsireikšti taip, kaip jie išmano, tą kas yra jiems arti prie širdies — ar tai žodžiu, ar išlipintomis kortomis, ar laiškais, ar per spaudą. Protas dar nėra apleidęs žmogaus. Tik spėka ir priespauda yra pridariusi pasauly griuvėsių.

—o—

Nusprendimui rašinio tobulumo, Pulitzerio Dovanų Komitetas statė sekančias taisykles: 1. Styliaus aiškumas; 2. Tikslo moralumas; 3. Protavimo sveikumas ir 4. Pajėga pastumėti visuomenės nuomonę gerojon linkmėn. P. White editoriale yra visos tos ypatybės. Taigi jo rašynėlis yra tobulas. Ir pirma, negu Pulitzerio Dovanų Komitetas paskelbė savo nuosprendį, Amerikos laikraščių jis buvo apšauktas, kaipo labai stiprus ir galingas argumentas už laisvę žodžio.

Dar viena ypatybė reikia pastebėti: p. W. White yra netik sveikas, bet ir gilus protautojas. Jis sako: „Bet jei bus laisvė, neišmintis mirs nuo savo pačios nuodų, o išmintis išliks.'' Jis tą pasakymą taikė į neišmintingą Kansas valstijos Arbiražo įstatymą, kuris su prievarta, per arbitražą, vertė darbdavius su darbininkais taikintis kilus streikui. Tas neišmintingas įstatymas mirė Aukščiausiam Teisme į antrą metą nuo savo pagamintų nuodų — Kansas valstijos visuomenės reakcijos prieš jį. Neišmintis žuvo išmintis išliko. Neišmintingų despotų likimas visados traginga pražutis. Nuo jos žuvo ir buvęs despotas Rusų caras, nuo jos žus ir jo įpėdiniai despotai komisarai ir nuo jos žus Lietuvos cenzorius ir jo autoriai, jei jie eis slavų neišmintingu laisvės persekiojimų keliu. Despotizmo ir persekiojimo kelias veda į pražutį. Laisvė, liberalizmas, pakanta yra išganimas ir viltis. Pažvelgkit į Vakarų tautas, Lietuvos šeimininkai, ir imkit pavizdį nuo jų. Imkit kol dar nevėlu. Pavėlinsit, žusit patys ir Lietuvą pražudysit.

D. Klinga.

Gelgaudiškio Dvaras

Lietuvos oficiozas „Lietuva" num. 26 iš vasario 2. 1925, paskelbė pardavimui (tarp kitų) Gelgaudiškio Dvarą (Šakių apskrityje), kuriame yra Lietuvos Našlaičių Prieglauda, jau nuo 1921 metų, tai Prieglauda yra vedama — prižiurima Lietuvos Moterų Globos Komiteto. Nepaisant, kad Gelgaudiškio Dvaras buvo neprivatiška nuosavybė, bet Lietuvos Valstybės turtas, L. M. G. Komitetas nuomojo — randavojo tą dvarą ir mokėjo valdžiai nuomą-randą. Praėjus 4 metams, pasibaigus kontraktui, Žemės Reformos Komisija pastatė Gelgaudiškio Dvarą — **Lietuvos Našlaičių Prieglaudą pardavimui varžitynėse už 135,-000 litų.**

Mikas Petrauskas, musų kompozitorius, kovo 1 dieną lankėsi pas p. Sleževičienę, L. M. G. K. pirmininkę, kuri jam guodėsi, jog Gelgaudiškio Dvaras išstatytas pardavimui, ir Sleževičiene su savo vaikais kraustykis laukan, jei bile koks užsivertėlis nupirks dvarą.

Licitacija — pardavimas Gelgaudiškio Dvaro, Našlaičių Prieglaudos. Sleževičienė pakelia kainą su 300 litų ir nuperka nuo valdžios Našlaičių Prieglaudą už 135,300 litų — $13,530.00. L. M. K. Komiteto atsišaukimas tilpo Amerikos lietuvių laikraščiuose maldaudamas aukų sumokėjimui tos sumos valdžiai.

Jeigu L. M. G. Komitetas Geldaudiškio Dvare augintų savo naudai paršus ar veršius, tai pirkimas butų teisėtas. Bet Gelgaudiškio Dvare yra auginami ir mokinami Lietuvos našlaičiai — Lietuvos piliečiai, netekę savo tėvų delei Didžiojo

Karo, paskiaus kurių tėvai atidavė savo gavybes už Lietuvos laisvę kovose su bermontininkais, bolševikais ir lenkais. Todel Lietuvos valdžia **negalėjo** savo turtą — Gelgaudiškio Dvarą — Našlaičių Prieglaudą parsiduoti sau, nes visokios Vaikų Prieglaudos yra valstybės turtu visame pasaulyje.

Lietuvos valdžia **turėjo** Gelgaudiškio Dvarą tik pavesti L. M. G. Komitetui **dovanai** dar su paskatinimu — premija, kad Prieglaudoje vaikai butų kogeriausiai auginami — mokinami, kad išaugtų sveiki kunu ir protu piliečiai. Stebuklai po pat nosia, kurie liudija, kaip dabartinė Lietuvos katalikiška valdžia rupinasi savo piliečiais?

Kada Sleževičienė ir Vencienė Amerikoje rinko našlaičiams aukas, tai katalikiškieji „Darbininkas" su „Garsu" žviegė, kad joms neduoti **nė cento,** nes esą L. M. G. Komitetas augina laisvamanius, kurie tegul maži numiršta. Lietuvos valdžia matomai ir pildo tų „gazietėlių" receptą, išplėšdama našlaitėliams geresnio augimo galimybes. Komitetas sumokėdamas valdžiai tuos $13,530.00 turės sumažinti našlaitėliams maistą ir drapanėles, kad sutaupinti tą sumą ir sumokėti paskirtu laiku, ko nepadarant, valdžia vėl parduos Prieglaudą del nesumokėjimo sumos.

Kada reikia pirkti nuo valdžios vietas Prieglaudoms, kuriose auginami tai valdžiai piliečiai, tada kyla klausimas: kur mes gyvename? Lietuvoje, ar Romos papos provincijoje? Sulig praktikos faktinai išrodo, kad Lietuva yra papos provincija, nes papos komendantai dabar Lietuvą valdo, ir mes norėdami savo našlaičius auklėti, turime nusipirkti nuo papos vietą Prieglaudas steigti.

Jeigu Lietuvoje butų Lietuvos piliečių valdžia, tai Gelgaudiškio Dvaro pardavimo tragedija-komedija nebutų nei sapnuota. Bet toji tragi-komedija turi mus tiktai paskatinti didesnėn vienybėn iškovojimui savo teisių. Nenuslopino mus lenkai per 500 metų, nei vokiečiai, nei rusai, kaip pasijutome papos verguvėje per „patriotingą" musų „brolių" kunigų ir kitų katalikų politiką, kuri yra tiktai laikina.

Taigi visi brangūs skaitytojai, lietuviai, tautiečiai, ir visokios organizacijos nepasigailėkime dolerio ar pusės — dolerio paaukoti nupirkimui nuo papos tuomlaikinės valdžios Gelgaudiškio Dvaro, Našlaičių Prieglaudos, kaip maldavo L. M. G. Komitetas, kaip nejutomis sumesime tą $13,530 užmokėjimui papai už tą Prieglaudą, nes tiktai neleisime papai, kad išmestų musų našlaičius į orą (ant gatvės), kaip tai keletą kartų jau išmetė lenkai mųs našlaičius Vilniuje. Pinigus siųskite į laikraščių Redakcijas, kurios pagarsins Jusų aukas ir surinkę didesnes sumas persius L. M. G. Komitetui į Kauną.

Pavieniai ir susirinkimuose organizacijų visur statykime reikalavimą, idant Lietuvos valdžia, nors ir katalikiška, likviduotų — panaikintų tą pardavimo sumą naudai Lietuvos Našlaičių, esančių Gelgaudiškio Dvare, Kaune ir Vaitkuškyje (4 verstai nuo Ukmergės).

P. Mikolainis,
188—190 Sanrs St.,
Brooklyn, N. Y.

IR MANO TRIGRAŠIS.

Septyni mėnesiai mano buvimo Amerikoje labai greit prabėgo. Nesinori tikėti, kad aš, ką tik buvusi Amerikos lietuvių tarpe, jau skrosdama Atlantiko vandenis artinuosi prie savo gimtosios šalelės Lietuvos.

Tarytum sapnas — buvau ir pranykau... Jei kas skundžiasi Amerika, tai tik ne aš. Man neprailgo, nors ten, anapus vandenyno, buvau palikusi savo vaikučius.

Ir man suprantama kodel taip, o ne kitaip stojosi. Jei aš pamylau šį kraštą ir radau jame daug gražių valandų, tai dėka tam, kad čionykščių lietuvių gyvenime nestigo nei svetingumo, nei nuoširdumo. Broliai amerikiečiai! Nebandysiu čia suminėti tų pavardes, kurių pastogėse rasdavau malonų ir nuoširdų priėmimą; nesuminėsiu ir tų, kurie suruošė, rėmė ir lankė mano išleistuvių vaidinimą, tai butų persunku.

Iš visur radusi užuojautos ir paramos tarsiu visiems bendrą ačiu! Grįžusi savo Tėviškėn nieko blogo apart gero apie amerikiečius negalėsiu pasakyti. Jei busite kada nors savo tėviškėje Lietuvoje ir atminsite mane, bukite brangiais mano svečiais. Nenorėdama pasakyti sudiev, tariu ligi pasimatymo!

Bronė Dikinienė,
„Dzimdzi-Drimdzi" dalyvė.

STRAIPSNIS 127.

Pramokinimas Puslės.

Yra daug sunkiau kudikį pramokinti sukontroliuoti savo šlapumo puslę. Abelnai ta pati sistema gera kaip aną sykį minėjome. Suprantama, kudikį ant puodo reikia sodinti dažniau, gal but kas valanda, jei jis nemiega. Laipsniškai jį galima inpratinti parodyti kada jis nori šlapintis.

Verkimas.

Verkimą negalima skaityti papratimu pas kudikį, nes tai vienatinis budas kuriuo jis pareiškia savo norus. Jei sykį kudikis patirs, kad verkimas duos ko jis nori, jis pripras perdaug tą privilegiją vartoti. Sunku tą papratimą panaikinti, bet yra galima prižiurėti, kad visko jam butų kas reikalinga, ir pavelijant **jam verkti iki užmigs. Bet jei kudikis** verkia prisimygęs, be jokios matomos priežasties, motina **gali nužvelgti ligą.** Paprastai kudikis nori, kad jį paimtų ant rankų ir bovytusi, ir jei matina jam pasiduos, tai turės kaprizą, lepumą.

Lovos Prišlapinimas.

Mažai kudikiai turi papratimų kuriuos taip sunku panaikinti kaip šlaminimąsi lovoje. Pas senesnius kudikius priežastis gali buti kokiame nors nervų suirime, bet didumoje atvėjų butų stoka pirmais mėnesiais nuolatinio ir atidaus pratimo kontroliuoti reikia duoti skystimų vėlai po pietų.

Nuramintojai — Zobovos.

Nuramintojų kudikiui nereikia duoti. Apart to, kad jie nešioja bakterijas, šie daiktai gali iškraipyti kudikio išvaizdą. Piršto čiulpimas irgi yra blogas įprotis. Reikia neatlaidžiai pirštą iš burnos atimti, o kudikio domę nukreipti kur nors kitur, arba prisegti spilkute rankoves prie šono.

Per keletą gentkarčių tukstančiai lietuvių motinų išaugino savo kudikius su Borden's Eagle Pienu. Jos tą darė delto, kad jų draugės rekomendavo tą pieną ir delto, kad rado jį užganėdinančiu. Bet, ant nelaimės, daugelis lietuvių motinų niekados nebuvo pilnai informuotos kodel jos apturėjo šitų puikių rezultatų. Eagle Pienas yra puikiausias ir gryniausias iš šviežio, saldaus, riebaus pieno tinkamai sumaišytas su rupestingai apgrynintu cukrum, ir padaro kudikiams maistą, kurįs yra geriausias duoti kada motinos pieno neužtenka, arba jis nėra tiek stiprinantis kaip reikėtų.

Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

SKAUSMAI! KUR?

Del Ramatiško Gėlimo: Pridėkit ŽMIJEČNIKO ant skaudančios vietos ir apturėsit stebuklingą pasekmę.

Del Nerviško Galvos Skaudėjimo ir Neuralgijos Skausmų į Galvą: Pripilkit biskį ŽMIJEČNIKO ant delno rankos ir su kvapu įtraukit per nosį tą garą. Teipat skaudančias vietas gerai išbraukykit su Žmiječniku.

Del Skausmų i Šonus, Krutinėj, Pečinose paeinančių nuo sunkaus darbo arba kėlimo, arba nuo šalčio, keli išbraukymai ŽMIJEČNIKO visą skausmą prašalins.

Del pailsintų, skausmo ir gėlimo muskulų arba gyslų gerai isibraukykit skaudančias vietas eidamas gult. O ant rytojaus reikalautos pasekmės bus apturėta.

ŽMIJEČNIKO SUDĖTINIAI yra geriausi Kemikalai nuo apsaugojimo ant svieto del apsaugojimo savęs nuo užsikrėtimo paeinančių nuo įpiovimų ir įdrėskimų.

Vartotas per visuomenę per 30 metų suvirš. Nejokis Bandymas — Pripažintas braukylas (Linimentas) per visą svietą.

Prekės 35c., 65c. ir $1.25.

Rašykit del musų knygutės apie gyduoles ir kaip jas vartot.

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. T, Plymouth, Pa.

PASINAUDOK AUKSINE PROGA

UŽ DU DOLERIUS IR PUSĘ GAUSI KETURIS DOLERIUS.

Skaityk atydžiai:

Kas prisiųs du dolerius ir pusę su šiuom skelbimu, tas gaus per metą laiko laikraštį „SANDARĄ" vertės už $2.50

Gaus Knygoms:

Knygą **Amerikiečiai Lietuvoje**, vertės už 25
Knygą **Apysakymėliai iš Gyvulių Gyvenimo** 35
Knygą **Muzikos Žodynėlis** 25
Knygą **Trakoma** arba **Saugokite Akis Prie Šviesos** 20
Knygą **Novelis.** Graži apysaka 15
Knygą **Žmonių Ligos.** Labai gera moksliška knyga 15
Knygą **Ciceliai.** Pasakos pamokinančios gyvenime 15

Visos knygos su pažymėtomis kainomis yra du kart vertesnės, kas jas gaus tas džiaugsis ir patars savo draugams jas įsigyti. Nelauk ilgai, iškirpk šitą skelbimą ir įdėjęs į konvertą su money orderiu ar čekiu siųsk šiuom antrašu:

S A N D A R A,
327 E. Street, Boston 27, Mass.

VARPAS

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

VARPAS" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk VARPĄ. Siųsk pinigus šituo adresu:

„V A R P A S",
3251 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 Metų Knygų Katalogo.

"D I R V A"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

"V I L N I S"

L I E T U V I Ų D A R B I N I N K Ų
DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

„V I L N I S",
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntino systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų $11.25	400 litų $42.50	700 litų $73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMERIKOS LIETUVĮ, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija ..... 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pusl. 1,274. Kaina $10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.

Eglė (Žalčių Karalienė) $10.00
Žalčio ir Gulbė Dievaičio duetas ..... 75c.
Liet. Dainos $1.50
Birutės arija ..... 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. $2.00
Aras, kvartetas ..... 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Lietuvaitė Baigė Aukštąjį Muzikos Mokslą

P-LĖ VAJOLETA MOCKAIČIUTĖ.

SLA. Prezidento p. Gegužio dukrelė — p-lė Vajoleta Mockaičiutė gegužės 23 d. baigė Leefson-Hille Conservatory of Music, Philadelphia, Pa. Mokslo užbaigimo iškilmės (exercises) įvyko garsioje Witerspoon Hall, kurių laiku p-lė Vajoleta sugriežė ant smuiko labai jausmingai ir vykusiai du gana sunkiu muzikos kuriniu. Ji gavo Smuikos Mokytojos diplomą.

Visą savo laiką buvimo konservatorijoje p-lė Vajoleta visuomet buvo ant taip vadinamo „Honor Roll", nes ji labai pamylėjus smuiką ir visuomet visa siela atsidavusi studijavo ir mokinosi konservatorijoje užduodamas lekcijas. Dabar p-lė Vajoleta groja Atlantic City vieno iš didžiausių ir turtingiausių viešbučio salėje — Galen Hall koncertuose. Bet už poros savaičių grįž namo į Mahanoy City, Pa., o rudeny pradės mokyti norinčius mokytis smuikos griežimo ir kartu pati lavinsis toliau, kad pasiekus pačių galingos muzikos viršunių. Taipgi su laiku p-lė Vajoleta žada vykti į kurį nors Europos muzikos centrą ir tenai galutinai baigti savo pamylėtą profesiją.

Kadangi p-lė Vajoleta yra dar jauna mergaitė — rodos tik truputį viršaus 20 metų, ir prieg tam turi nepaprastus gabumus muzikoje ir neabejotiną talentą smuikos valdyme, nes jau dabar ji groja labai švelniai ir su pastebėtinu jausmingumu ir teknika, todel nėra mažiausios abejonės, kad jai pilnai pavyks pasiekti savo užsibriežto tikslo. Prie progos nerisi pažymėti ir tas malonus faktas, kad p-lė Vajoleta yra SLA. narė ir jau nekartą patarnavo su savo galingu smuiku SLA. parengimuose. Ji dabar priguli prie SLA. 320 moterų kuopos, Philadelphijoj.

Sveikiname jauną SLA. narę — p-lę Vajoletą Mockaičiutę aukštąjį muzikos mokslą baigusę ir linkime jai pilniausiai pasiekti užsibriežto tikslo — apsivainikuoti laimėjimais pačiose muzikos viršunėse!

Kuopu Susirinkimai

Inkerman, Pa. SLA. 79 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks 14 d. birželio, 2 val. po pietų, draugo A. Šiugždinio svetainėj, 14 Wood St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 79 kuopos.

P. Tamošiunas — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 129 kp. susirinkimas įvyko 14 d. birželio, 2-rą val. po pietų, Dvorak Parko svetainėj, ant antrų lubų prie Cullerton ir May gatvių. Visi nariai malonėkite dalyvauti tėvai ir vaikų globėjai pasiteiraukite kaslink vaikų prigulėjimo prie SLA.

Valdyba.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS.

Birželio 4 ir 5 dienomis, S. L. A. Centre, įvyko SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo visi Pildomosios Tarybos nariai: Prezidentas S. Gegužis, Vice Prezidentas V. Kamarauskas, Sekretorė P. Jurgeliutė, Iždininkas T. Paukštis, Daktaras Kvotėjas Dr. E. G. Klimas, Iždo globėjai J. M. Danielius ir M. A. Raginskas. Taipgi dviejuose posėdžiuose dalyvavo ir Kontrolės Komisijos du nariai: B. Salaveičikas ir Ks. Strumskis.

Nors šio suvažiavimo laiku pasitaikė didelė kaitra ir nepratusiems New Yorke gyventi nekuriems Pildomosios Tarybos nariams prisėjo gerokai pašusti ir paprakaituoti, vienok per dvi dieni apsvarstyta visa eilė einamųjų organizacijos reikalų ir daug darbo atlikta. Taipgi prie progos Iždo Globėjai su Kontrolės Komisijos nariais peržiurėjo Centro Sekretorės knygas ir patikrino viso turto apskaitliavimo apyskaitą. Nekurie Pildomosios Tarybos nariai tuojaus išbėgo iš New Yorko kai tik pasibaigė suvažiavimas, butent birželio 5 d. vakare, tačiau nekurie pasiliko net iki sekmadienio, kuriems reikėjo dirbti prie peržiurėjimo knygų.

ŠIMONIO PAVEIKSLŲ PARODA KELIAMA CHICAGON.

Birželio 5 d. rašo „Tėvynės" redaktoriui gerb. Pr. Rimkus iš Cleveland, Ohio, ir tarpe kitko pareiškia sekamai:

„Su dailininko Šimonio paveikslų paroda turėčiau geriausias pasekmes, kad ne tas neapsakomas karštis — kepina net akys svyla. Vakar buvo dailininkų diena ir parodą lankė ištisą dieną dailininkai ir kritikai ir visi stebėjosi Šimonio kuriniais. Tik reikia apgailėti, kad laike Sandaros seimo nei vienas seimo delegatas parodos neaplankė. Kažin ar jiems laiko stoka buvo, ar kuris galas juos sulaikė nuo parodos lankymo...

„Tuo tarpu amerikonai atsilankė parodon gana skaitlingai ir kiekvienas vis spausdamas man ranką džiaugėsi, kad turėjo progos susipažinti su ypatinga musų dailininko kuryba. Vietos anglų laikraščiai taipgi gražiai aprašė parodą ir dar sakė, kad plačiau rašys birželio 7 d. — sekmadienio laidose.

„Taipgi chicagiečiai kviečia ir net reikalauja, kad parodą net į Chicagą nuveščiau. Reikės išpildyti jų reikalavimas, nes juk negalima užrustinti chicagiečių. Taigi birželio 7 d. išvažiuoju Chicagon, o apie 15 — 20 d šio mėnesio norėčiau apleisti Ameriką ir grįžti Lietuvon."

Iš prasiųstų Clevelando anglų laikraščių iškarpų tenka patirti, kad tenai gana gerai atsiliepia apie dailininko Šimonio paveikslus. O „Cleveland Plain Dealer" laikraštis įdeda net dailininko tėvo paveikslą ir paties p. Rimkaus paveikslą ir gana gražiai aprašo p. Šimonio kurybą.

PRIGĖRĖ 13 ŽMONIŲ.

Besitesiančios kaitros visą pereitą savaitę taip įvargino New Yorko gyventojus, kad milionai žmonių užkimšo visus pamarius pereitą sekmadienį, ieškodami progos nors truputį atsikvėpti vėsesniu oru. Tačiau besimaudant įvyksta nemaža ir nelaimių, taigi ir pereitą sekmadienį New Yorko apylinkėse pamariais prigėrė net 13 žmonių ir keliasdešimt skenduolių ištraukta iš vandens, kurie dar nebuvo prigėrę.

Visą pereitą savaitę — per septynias dienas buvo neapsakoma ir besitęsianti kaitra ir termometras siekė tarpe 78 ir 96 laipsnių karščio. Tokioje kaitroje didmiesty nei naktį negalima atsilsėti ir todel daugelis silpnesnių žmonių negali pernešti tokios kaitros ir užtad per septynias dienas New Yorke mirė net 161 asmuo ir viršaus 272 žmonių nualpo ir susirgo nuo karščio. Tačiau reikia pažymėti ir tai, kad aukščiau minėti karščio laipsniai buvo imami oro biuro, kurio buveinė yra aukštame bokšte viršui miesto įkaitusių murų ir todel gatvėse ir prie gatvių kambariuose karštis buvo daug didesnis ir beveik kiekvienos dienos popiety pasiekdavo apie 110 laipsnių.

Vienok pereito sekmadienio vakare apie 11 valandą jau oras buvo visiškai atvėsęs ir žmonės džiaugdamiesi skubino namo iš parkų ir pamarių, kad pagaliau gavus progos nors vieną naktį ramiai pasilsėti. Šitas oro atvėsimas atėjo taip staigai, kuomet paputė rytų vėjas, kad į 15 minutų laiko termometras nupuolė net 15 laipsnių ir apie vidunaktį jau bubo tiek vėsu, kad reikėjo net užsikloti.

IR VĖL LIETUVIAI „PASIŽYMĖJO".

„Sunday News" dienraštis paskelbia žinią ir įdeda paveikslus policijos susektų dviejų netikrų pinigų dirbėjų. Esą detektyvai niuniuodami liudną rusų liaudies dainą įsigavo į ponios Onos Simon apartmentą prie 43 Stagg St., Brooklyne. Čionai rasta visos reikmenys pinigų dirbimui ir suareštuota ponia Simon ir jos draugas tulas Juozas Rodčis ir pastatyti po 15,000 dol. kaucijos kiekvienas iki teismo, kuris įvyks birželio 27 d.

Pastaruoju laiku pasklido viršaus 100,000 dol. vertės netikrų dešimt-dolerinių ir Newarke, N. J. Rodčis patraukė į save iždo federalių detektyvų domę ir jis pradėta sekti. Pats Rodčis gyveno New Yorke, 418 Lexington Avenue, ir buvo susekta, kad į jo namus ir jo draugės ponios Simon namus įleidžiama tik tuomet, kai niuniuojama rusų liaudies daina. Vienas detektyvų išmoko kelis motyvus tos dainelės ir tokiu budu lengvai įsigavo į ponios Simon namus ir čionai suėmė konspiratorius ir prietaisus netikrų pinigų darymui ir jų skleidimui.

Laikraštis priduria, kad abudu suareštuotieji atvyko Amerikon iš Lietuvos apie du metai atgal ir kad esą jie darė sau gyvenimą rašinėdami į savo kalbos laikraščius. Tačiau nekurie Brooklyno lietuviai iš paveikslų pažįsta, kad minima ponia Simon yra gerai žinoma Brooklyno lietuviams tam tikros lietuvių grupės veikėja lietuvaitė ir esanti net SLA. narė. Net ir jos tikrą lietuvišką pavardę mini, tačiau tuo tarpu susilaikome minimos lietuvaitės vardą skelbti, kol galutinai šitas įvykis nepaaiškės. Kuomet sužinosime tų girdų neabejotinus davinius, tuomet paskelbsime „Tėvynės" skaitytojų žiniai. Tuo tarpu galima padaryti tik tokios išvados, kad Rodčis irgi yra lietuvis ir rodos jo tikra pavardė bus Račys, kuris tikrai pora metų atgal atvyko iš Lietuvos. O ponia Simon tikrai esanti lietuvaitė, tačiau atvykus Amerikon daug pirmiau už Račį — dar prieš pasaulinį karą. Daugelis kalba, kad sugavimas šitų pinigų dirbėjų atidengs ir daugiau slaptybių tarpe Brooklyno lietuvių tam tikros grupės žmonių ir esą tuomet pamatys ne vienas tą slaptybę, kurios iki šiol negalėjo suprasti. Pagyvensime — pamatysime.

PROTESTUOKIME PRIEŠ DABARTINĘ LIETUVOS VALDŽIĄ.

SLA. organas „Tėvynė" Nr. 18 š. m. pranešė, kad Lietuvos kunigiškoji valdžia jau neįsileidžia ir musų organo „T." į Lietuvą. Tai prie ko priėjo klerikališkieji Lietuvos valdonai, kad net pašalpinės organizacijos organas nėra įleidžiamas į Lietuvą. Tai kurgi toj laisvė žodžio, neliečiamybė asmens ir kitos demokratinės laisvės, kurias žadėjo kunigija kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje lietuviams, kol užsirioglino ant valdymo aukštumos?!

Dabartinė Lietuvos valdžia netiktai kad drasko piliečių organizacijas, netiktai kad sodina į kalėjimus tuos žmones, kurie nepritaria klerikališkam šmugeliui, netiktai kad neleidžia darbo liaudžiai organizuotis į sau tinkamas organizacijas, bet uždarinėja tenykščius laikraščius, kurie kelia aikštėn kunigijos juodus darbus. Dabar nuėjo dar toliaus — uždraudė įvežti jiems netinkamas knygas ir laikraščius ir iš užru bežio. Tai kokis gi skirtumas tarpe dabartinės Lietuvos valdžios ir buvusios caro valdžios? Jokio!

Mes, Amerikos lietuviai, o ypač SLA. nariai, turėtume pakelti protesto balsą. Mes turėtume visi sušukti: „Šalin klerikalai savo nagus nuo musų organo! Smerkiam varžytojus laisvės žodžio, susirinkimų ir organizacijų!

Su kiekviena diena vis daugiau ateina žinių apie klerikalinės valdžios darbus, kuriais ji pasižimi griaudama kulturą ir civilizaciją; ji uždarė Mariampolės Realę Gimnaziją, ji areštuoja šimtus jaunuolių, ji kankina politinius kalinius, taip kaip kankino seniaus caro žandarai. Ir tas viskas turėtų atidaryti visiems akis ir sujungti visus į kovą prieš Lietuvos liaudies priespaudėjus — klerikalus.

A. Galkus,
SLA. 107 kp. narys.

VIEŠA PADĖKAVONĖ.

Turime garbės viešai padėkavoti Juozo Ambraziejaus AGENTURAI, 168 Grand St., Brooklyn, New York už gerą ir teisingą prirengimą kelionės Lietuvon gegužės 14 dieną laivu Columbus. Laike 10 dienų buvome jau Lietuvoje. Visi tariame ačiu ir reikale patariame kreiptis kiekvienam. Vladas Jankus, Antanas Juškauskas, Petras Andriušis su šeimyna.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi noriu pranešti visiem mano esamiem ir busimiem pacientam, jog aš perkėliau savo kabinetą į naują vietą:

221 South 4-th Street, priešais pat Williamsburgo Tilto Aikštę (Bridge Plaza). Tikiu, jog naujoj vietoj, prie geresnių sąlygų, galėsiu dar geriau patarnauti savo pacientam. Tiem, kurie gyvena toliau nuo Williamsburgo, ar net paties Brooklyno gyventojams, manau, nauja vieta itin patiks, nes susisiekimas su ja bus tikrai patogus.

Su aukšta pagarba,
D-ras A. Petrika.
Telefonas — **Stagg 9105.**

TAFILIUS (TAFT) TRUCKAS ir J. BALSAVIČIUS,

214 E. Market Street,
WILKES BARRE, PA.

Bell phone 6679 J.

Nepamirškite atsilankyti pas mus, o nesigailėsite savo žingsnių.

MARSIEČIŲ UŽPUOLIMAS ANT MUSŲ

Pasaulio Karas. Parašė angliškai H. G. Wells, vertė V. K. „Ryto" Akcinės B-vės leidinys Klaipėdoje, 1924 metų. Puslapių 175.

Šioje apysakoje autorius negvildena klausimo, ar yra ant planetos Marso gyvybės, ar ne. Jis sako kad yra, nes kitaip kaip butų atskridę tos milžiniškos mašinos, kurios kasnakt, viena po kitai krito ant žemės, žmonėms nieko nelaukiant? Iš tų mašinų išlindo Marsiečiai, matyti, labai augštai protu išsivystę sutvėrimai, nes jie, jei butų jiems pavykę, butų nugalėję žemės gyventojus ir, pavergę juos, butų gaudę pavienius ir čiulpę jų kraują vamzdeliais, kurių buvo prisidarę daugybę.

Jų pirmosios mašinos atskridimą per 140 milionų mylių dausų, atpasakoja ramiai iktol gyvenęs anglas. Ji nukrito netoli jo namų. Iš pradžių žmonės visai nesidomėjo Marsiečiais. Visi dirbo ir gyveno kaip gyveno pirma. Bet patyrę Marsiečių galybę, pamatę kaip jie „spindulių mašinomis" gali nudeginti didžiausius plotus žemės, kaip jie nuodų dujomis išmušdavo tukstančius kareivių — žmonija išsigando. Regis niekas negalės atsilaikyti prieš baisius atėjunus. Jie paėmė Londoną, kurio septyni milionai gyventojų išsisklaidė kaip vanduo į visas šalis. Kanuolėmis žmonija, tiesa, butų galėjusi atsilaikyti, bet spinduliai ir dujos ištroškindavo ir sudegindavo kanuoles ir kareivius, pirm negu budavo galima į Marsiečius iššauti. Vyko tikras „Pasaulių Karas", kuriame žmonija turėjo pralaimėti.

Bet žmonėms į pagalbą atėjo visai netikėti draugai. Jie tai įlindę į Marsiečių kraują, užmušė juos ir jų karščio spinduliai, nuodingos dujos, baisios ir miklios kovojamos mašinos, liko be naudos. Žmonija išsigelbėjo nuo šio užpuolimo.

Šią įdomią knygą apie kovą Marsiečių su žemės gyventojais, galima gauti tik „Vienybės" Knygyne, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina su prisiuntimu $1.00.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE".

ODINĖS LIGOS

yra tankiai nepakiančiamas; gali buti pergaléti vartojant

SEVERA'S

ESKO

Antiseptiškas mostis.

Sutaisytas prašalinimui niežėjimo ir kitu odos irritacijas.

Kaina 50 centai.

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

TREČIAS METINIS IŠVAŽIAVIMAS,

kurį rengia SLA. 21-ma kuopa birželio 21 d., Detroit, Mich., Tashmoo Parke.

Nors šis išvažiavimas iš eilės yra trečias, tačiau Tashmoo Parke dar tik pirmas 21 kp. išvažiavimas. Visi kviečiami skaitlingai važiuoti laivu į minėtą parką drauge su SLA. 21 kuopos ekskursija ir linksmai praleisti laiką ir pasišokti prie geros muzikos.

Širdingai kviečia rengėjai.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE".

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA,
tai vienatinė linija,

kurios laivai reguliariškai per ištisus metus susisiekia stačiai su laisvosios Danzigo valstijos portu, **taip arti Klaipėdos,** kad laivas ant kurio sėdot New Yorke atveža Jumis beveik į pačią **Tėvynę-Lietuvą,** ba iš Danzigo į Klaipėdą tai tiktai vienos nakties kelionė laivu be jokių ekstra iškaščių.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Laivas „ESTONIA" 2 d. Liepos
Laivas „LITUANIA" 21 d. Liepos
Laivas „ESTONIA" 11 d. Rugpiučio

Kainos laivakorčių: Į Klaipėdą visu keliu vandeniu: 3-čia kliasa $107; 2-rą — $132.50

BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York City.
Kreipkitės čionai ar prie savo vietinių agentų.

LIETUVON

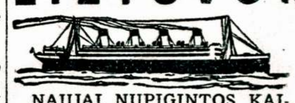

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215 GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai, kaip **MAJESTIC,** didžiausias pasauly, **OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC,** etc. siulo greitą kelionę į **Cherbourg, Southampton, Antwerp.** Daug laivų išplaukia kas savaitę.

Visi musų 3-čios kliasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mųs vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS.
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

SENO OLANDIŠKO PROCESO SELYKLOS

Jei jusų krautuvninkas nepardavinėja šių puikių selyklų, tai prisiųskite $1.25 ir mes išsiųsime jums stačiai šių selyklų.

HOLLAND DIST. CO.,
932 Chestnut St., Philadelphia, Pa.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia kliasa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bėgy 19 mėnesių prieplaukoje neturės jokių keblumų.
32 Broadway, New York, arba bile vietos agente

JAU Pripažino

visi, kad **NAUJOKŲ** padaryti C. garai yra geriausi Amerikoje. Taip pat viengenčiai gėrisi, kad garsinant „TĖVYNĖJE" remia lietuvišką literaturą ir kovą už lietuvių tautos tiesas, tai yra švarus dalykas.

UŽTAI garbaus SLA. draugai, kurie rukote vietoje kažin kokius cigarus, o gal lietuvių priešų, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, padaryti iš geriausio tabako: gražiai dega, malonus rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės", kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoruose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGARĄ

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visi myli.

Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
267 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius, nes jų cigarai labai geri. Agentai miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę. Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

VIENAS IŠ SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užrubežinis skyrius po vardu P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam įgaliojimus arba davirnastis.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

Linksmas mislis

ir uras yra ženklai tobulas malimas. Jei maistas yra blogai virinamas, tai jums yra reikalingas stiprintojas kuris atitaisys virinimą. Vartok

SEVERA'S BALZOL

Jis virinimą atgaiviną sustiprina vidurius ir suteikia palengvinimo nuo dispepsijos. Jis yra nepaprastai geras nuo užsisenėjusio užkietejimo.

Kaina 50 ir 85 centai. -:- Pirkite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA